

سُورَةُ التَّكْوِيْرِ

سُوْرَةُ التَّكْوِيْرِ ٨١

مَكِّيَّةٌ - ثَلَاثُونَ آيَةً

سُورَةُ التَّكْوِيْرِ
សូរ៉េត្ត ៨១ អាត់-តាក់រៀវ

មាន ២៩ អាយ៉ាស៊ូ ។

សូរ៉េត្តទី ៧ យោលតាមលេខរៀងដែលអល់ឡោះហ្គ័ដាក់ចុះមក ។ អល់ឡោះហ្គ័ដបានដាក់សូរ៉េត្តនេះចុះមកនៅឯម៉ាកកាស៊ូ ។

ប្រសិទ្ធភាព

ابْنُ بَابُوَيْهِ: بِإِسْنَادِهِ، عَنْ مُعَاوِيَةَ بْنِ وَهَبٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «مَنْ قَرَأَ عَبَسَ وَ تَوَلَّى، وَ إِذَا الشَّمْسُ كُوِّرَتْ، كَانَ تَحْتَ جَنَاحِ اللَّهِ مِنَ الْجَنَانِ، وَ فِي ظِلِّ اللَّهِ وَ كَرَامَتِهِ، وَ فِي جَنَّتَيْهِ، وَ لَمْ يَعْظُمْ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ إِنْ شَاءَ اللَّهُ». (ثواب الأعمال : الجزء ١ الصفحة ١٢١ ، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٥٨١ الحديث: ٩٩ / ١١٣٧٦)**

អ៊ីបន្ត បាបាវ៉ៃហ្គ័បានផ្លែង យោលតាមបណ្តាញព័ត៌មានលោក តមកពី មូអារីយ៉ាស៊ូ ប៊ិន វ៉ាហ្គាប់ តមកពី អាហ្វិ អុបខុលឡោះហ្គ័ដដែលមានវចនៈថា៖ "អ្នកណាសូត្រ [៨០:១] គេធ្វើមុខក្រញូរ ហើយបានគេចចេញ (គឺសូរ៉េត្ត ៨០) និង [៨១:១] កាលណាដូងអាទិត្យត្រូវដណ្តប់ (គឺសូរ៉េត្ត ៨១) អ្នកនោះនៅក្រោមស្លាបអល់ឡោះហ្គ័ដ (គឺនៅក្រោមការថែរក្សារបស់អល់ឡោះហ្គ័ដ) ក្នុងសួនសួគ៌ព្រះអង្គ នៅក្រោមម្លប់អល់ឡោះហ្គ័ដនិងព្រះកិត្យានុភាពព្រះអង្គ ក្នុងសួនសួគ៌ព្រះអង្គ ។ ទាំងនេះមិនពិបាកសម្រាប់អល់ឡោះហ្គ័ដទេ បើអល់ឡោះហ្គ័ដមានព្រះបំណង ។" (ثواب الأعمال: 121)

رَوَى عَنِ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) أَنَّهُ قَالَ: «مَنْ قَرَأَ هَذِهِ السُّورَةَ أَعَادَهُ اللَّهُ مِنَ الْفُضِيْحَةِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ حِينَ تُنْشَرُ صَحِيفَتُهُ، وَ يَنْظُرُ إِلَى النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) وَ هُوَ آمِنٌ، وَ مَنْ قَرَأَهَا عَلَى أَرْمَدِ الْعَيْنِ أَوْ مَطْرُوفِهَا أَبْرَأَهَا بِإِذْنِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ». (البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٥٨٩ الحديث: ٩٩ / ١١٤٠٠)**

គេបានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍មកពីព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه} ថា៖ "អ្នកណាសូត្រសូរ៉េត្តនេះ ថ្ងៃជំនុំជម្រះសូរ៉េត្តនេះនឹងបូងស្ទង់អល់ឡោះហ្គ័ដសូមកុំឲ្យអ្នកនោះរងគ្រោះថ្នាក់ពេលគេបើកបញ្ជី អ្នកនោះនឹងមើលទៅព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه} ហើយនឹងបានផុតគ្រោះថ្នាក់ ។ សូត្រសូរ៉េត្តនេះដាក់ភ្នែកឈឺឬត្របកភ្នែកនឹងជាពិជម្ហីភ្នែក អាស្រ័យការអនុញ្ញាតរបស់អល់ឡោះហ្គ័ដ ។" (تفسير البرهان 11400 ហ្គាឌីស្ត្រូ ១១៤០០)

* إِبْنُ عُمَرَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ: مَنْ أَحَبَّ أَنْ يَنْظُرَ إِلَيَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَلْيَقْرَأْ "إِذَا الشَّمْسُ كُوِّرَتْ". (تفسير نور الثقلين : الجزء ٥ الصفحة ٥١٣)

* អ៊ីបន្ត អ៊ីម៉ារមានប្រសាសន៍ថាវ៉ៃហ្គ័សូលុលឡោះហ្គ័ដ^{صلوات الله عليه} មានព្រះវចនៈថា៖ "អ្នកណាចង់[មានសមត្ថភាព]

មើល[ឃើញ]ខ្ញុំ^{صلى الله عليه وآله} ថ្ងៃជំនុំជម្រះ ចូរអ្នកនោះសូត្រ [៨១:១] កាលណាដូងអាទិត្យត្រូវដណ្តប់ (គឺសូរ៉េត្តិ ៨១) "1" (تفسير نور الثقلين 5: 513)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ដោយនូវព្រះនាមអស់ឡោះហ្ន៎ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។

وَإِذَا الشَّمْسُ كُوِّرَتْ ①

១. កាលណាដូងអាទិត្យត្រូវដណ្តប់

وَإِذَا النُّجُومُ انْكَدَرَتْ ②

២. កាលណាផ្កាយសាបពន្លឺ

وَإِذَا الْجِبَالُ سُيِّرَتْ ③

៣. កាលណាភ្នំដើរ

وَإِذَا الْعِشَارُ عُطِّلَتْ ④

៤. កាលណាមេអូដូមានផ្ទៃគ្រប់ខែត្រូវទុកចោល

وَإِذَا الْوُحُوشُ حُشِرَتْ ⑤

៥. កាលណាសត្វសាហាវត្រូវប្រមូលផ្តុំ

وَإِذَا الْبِحَارُ سُجِّرَتْ ⑥

៦. កាលណាសមុទ្រផុរ

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១-៦

ابْنُ أَبِي عَمْرٍو، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ مُوسَى بْنِ الْمُتَوَكِّلِ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ الْكُوْفِيُّ، عَنْ مُوسَى بْنِ عِمْرَانَ النَّحْعِيِّ، عَنْ عَمْرِو بْنِ الْحُسَيْنِ بْنِ يَرِيدٍ، عَنْ إِسْمَاعِيلِ بْنِ مُسْلِمٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبُو نَعِيمٍ الْبَلْخِيُّ، عَنْ مُقَاتِلِ بْنِ حَيَّانَ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي بَرزَةَ، عَنْ أَبِي ذَرِّ الْغِفَارِيِّ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ)، قَالَ: كُنْتُ أَحَدًا بِيَدِ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) وَنَحْنُ نَتَمَاشَى [جَمِيعًا]، فَمَا زِلْنَا نَنْظُرُ إِلَى الشَّمْسِ حَتَّى غَابَتْ، فَقُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، أَيْنَ تَغِيبُ؟ قَالَ: «فِي السَّمَاءِ، ثُمَّ تُرْفَعُ مِنْ سَمَاءٍ إِلَى سَمَاءٍ حَتَّى تُرْفَعَ إِلَى السَّمَاءِ السَّابِعَةِ الْعُلْيَا حَتَّى تَكُونَ تَحْتَ الْعَرْشِ، فَتَخِرُّ سَاجِدَةً، فَتَسْجُدُ مَعَهَا الْمَلَائِكَةُ الْمُؤَكَّلُونَ بِهَا، ثُمَّ تَقُولُ: يَا رَبِّ مِنْ أَيْنَ تَأْتُرُنِي أَنْ أُطَّلَعَ، أَمْ مِنْ مَغْرِبِي أَمْ مِنْ مَطْلَعِي؟ فَذَلِكَ قَوْلُهُ عَزَّ وَجَلَّ: "وَالشَّمْسُ تَجْرِي لِمُسْتَقَرٍّ لَهَا ذَلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ" يَعْنِي بِذَلِكَ صُنْعَ الرَّبِّ الْعَزِيزِ فِي مُلْكِهِ،

الْعَلِيمِ بِخَلْفِهِ».

[...] អាចិ ស្វារ អាត់-ក្តីហ្វារី បានតំណាលថាខ្ញុំ^ﷺនិងវិស្វលុលឡោះហ្វី^ﷺបានដើរជាមួយគ្នា ។ យើង បានមើលថ្ងៃទាល់តែវាលិចបាត់ ។ ខ្ញុំ^ﷺបានទូលថា៖ "វិស្វលុលឡោះហ្វី^ﷺអើយ តើវាបាត់ទៅឯណា ?" ព្រះអង្គ^ﷺមានព្រះវចនៈថា៖ "ទៅក្នុងមេឃ បន្ទាប់មកវាលេចឡើងពីមេឃមួយទៅមេឃមួយ រហូត ដល់លេចទៅដល់មេឃខ្ពស់ជាន់ទីប្រាំពីរ លុះទៅដល់ក្រោមព្រះរាជបល្ល័ង្កតែម្តង ។ វាលប់ក្នុងអាការ ក្រាបប្រណិប័តន៍ ឯអស់ទេវតាដែលត្រូវចាត់ឲ្យកាន់កាប់វានោះក្រាបប្រណិប័តន៍ជាមួយវាដែរ ។ បន្ទាប់ មកវាទូលថា៖ "ម្ចាស់^ﷺអើយ តើព្រះអង្គ^ﷺទ្រង់ព្រះបញ្ជាឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំលេចឡើងពីទីណា ? ពី ខាងលិចទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំឬពីខាងជើបឡើងរបស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ?" នេះគឺព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះដ៏មាន ព្រះមហិទ្ធិឫទ្ធិ ព្រះដ៏មហារុងរៀង [៣៦:៣៨] ដូងអាទិត្យដើរឆ្ពោះទៅកាន់កាលបរិច្ឆេទដែលបាន កំណត់ឲ្យវាវូចស្រេចហើយ ។ នេះគឺព្រះរាជបញ្ញត្តិរបស់ព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិឫទ្ធិ ព្រះទ្រង់ញាណសព្វ សារពើ មានន័យថាដោយអ្វីដែលព្រះម្ចាស់ដ៏មានព្រះមហិទ្ធិឫទ្ធិបានបង្កើតឡើងនៅក្នុងព្រះរាជា ណាចក្រព្រះអង្គ^ﷺ ព្រះ^ﷺដែលទ្រង់ញាណប្រាបព្រះមាបសកម្ម (គឺសព្វវត្ថុដែលត្រូវបង្កើតឡើង) របស់ ព្រះអង្គ^ﷺ ។

قَالَ: «فَيَأْتِيهَا جَبْرَيْلُ بِحُلَّةٍ ضَوْءٍ مِنْ نُورِ الْعَرْشِ عَلَى مَقَادِيرِ سَاعَاتِ النَّهَارِ فِي طَوْلِهِ فِي الصَّيْفِ، أَوْ قِصْرِهِ فِي الشِّتَاءِ، أَوْ مَا بَيْنَ ذَلِكَ فِي الْحَرِيفِ وَ الرَّبِيعِ - قَالَ - فَتَلْبَسُ تِلْكَ الْحُلَّةَ كَمَا يَلْبَسُ أَحَدُكُمْ ثِيَابَهُ ثُمَّ يَنْطَلِقُ بِهَا فِي جَوِّ السَّمَاءِ حَتَّى تَطْلُعَ مِنْ مَطْلَعِهَا».

ព្រះអង្គ^ﷺមានព្រះវចនៈថា៖ "យ៉ូបរអ៊ីល^ﷺមករកដូងអាទិត្យជាមួយអាករណ៍ពន្លឺដែលមកពីព្រះវស្សី នៃព្រះរាជបល្ល័ង្កដើម្បីដាក់តម្រូវតាមម៉ោងនៃថ្ងៃឲ្យវាវែងក្នុងរដូវក្តៅ ឬខ្លីជាងនោះក្នុងរដូវត្រជាក់ ឬនៅ ក្នុងចន្លោះទាំងពីរនេះក្នុងរដូវភ្លៀងនិងក្នុងរដូវលម្អើយ (រដូវស្លឹកឈើលាស់) ។ វាពាក់អាករណ៍នោះដូច អស់លោកស្លៀកពាក់សំលៀបំពាក់នោះដែរ ។ បន្ទាប់មកវាទៅកាន់អាកាសមួយជាមួយអាករណ៍នោះ លុះវាលេចឡើងពីកន្លែងដែលវាលិចឡើង ។

قَالَ النَّبِيُّ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): «وَ كَأَنِّي بِهَا قَدْ حُسِسْتُ بِمُقَدَّارِ ثَلَاثِ لَيَالٍ، ثُمَّ لَا تُكْسَى ضَوْءَهَا، وَ تُؤَمَّرُ أَنْ تَطْلُعَ مِنْ مَغْرِبِهَا، فَذَلِكَ قَوْلُهُ عَزَّ وَ جَلَّ: "إِذَا الشَّمْسُ كُوِّرَتْ* وَ إِذَا النُّجُومُ انْكَدَرَتْ»

វិស្វលុលឡោះហ្វី^ﷺមានព្រះវចនៈថា៖ "បន្ទាប់មកហាក់ដូចជាវាបានបង្ហាញពន្លឺទុកអស់មួយរយៈពេល បីយប់ ។ បន្ទាប់មកវាមិនបំពាក់យប់ទាំងនោះដោយពន្លឺចែងចាំងរបស់វាទេ ហើយគេបញ្ជាឲ្យវាលេច ឡើងពីខាងលិចរបស់វា ។ នេះគឺព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិឫទ្ធិ ព្រះដ៏មហារុងរៀង [៨១:១] កាល ណាដូងអាទិត្យត្រូវគ្របដណ្តប់ [៨១:២] កាលណាបណ្តាផ្កាយទៅជាងងឹត ។

وَ الْقَمَرُ كَذَلِكَ مِنْ مَطْلَعِهِ وَ مَجْرَاهُ فِي أَفُقِ السَّمَاءِ وَ مَغْرِبِهِ وَ اِرْتِفَاعِهِ إِلَى السَّمَاءِ السَّابِعَةِ، وَ يَسْجُدُ تَحْتَ الْعَرْشِ، ثُمَّ يَأْتِيهِ جَبْرَيْلُ بِالْحُلَّةِ مِنْ نُورِ الْكُرْسِيِّ، فَذَلِكَ قَوْلُهُ عَزَّ وَ جَلَّ: «هُوَ الَّذِي جَعَلَ الشَّمْسَ ضِيَاءً وَ الْقَمَرَ نُورًا»... قَالَ أَبُو دَرٍّ (رَحِمَهُ اللهُ): ثُمَّ اعْتَرَلَتْ مَعَ رَسُولِ اللهِ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) فَصَلَّيْنَا الْمَغْرِبَ. (البرهان في تفسير القرآن - الجزء: ٤ الصفحة: ٥٧٥ الحديث: ٩٩ / ٨٩٢٣ ، التوحيد - الجزء: ١ الصفحة: ٢٨٠ الحديث: ٧)**

ដូចព្រះបិតាដើរ វារៈឡើង វាដើរតាមផ្លូវវានៅឯជើងមេឃ ។ វាលិច វារៈនៅឯមេឃជាន់ទីប្រាំពីរ លើយក្រាបប្រណិប័តន៍នៅខាងក្រោមព្រះរាជបល្ល័ង្ក ។ បន្ទាប់មកយ៉ូហ្វីល(ﷺ)មករកវាជាមួយ អាករណ៍ពន្លឺនៃព្រះរស្មីរបស់ព្រះរាជអាសនៈ (អាល់-គូរស៊ី) អ្វីទាំងនេះមាននៅក្នុងព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មាន ព្រះមហិទ្ធិបូទិ ព្រះដ៏មហារុងរៀង [១០:៥] ព្រះអង្គជាអ្នកធ្វើឲ្យដួងអាទិត្យចែងចាំង ដួងចន្ទជាពន្លឺ ។" អាហ្វិ ស្ការ(ﷺ) បានថា៖ "បន្ទាប់មកខ្ញុំ(ﷺ)បាននៅស្ងាត់ស្ងៀមតែឯងជាមួយរស្មីលុលឡោះហ្ន៎(ﷺ) ។ យើង បានស្ម័គ្រចិត្តពេលល្ងាច (អាល់-ម៉ាកុរីប) ។" (7/280: التوحيد)^{10:5}

علي بن إبراهيم: "إِذَا الشَّمْسُ كُوِّرَتْ"، قال: تَصِيرُ سَوْدَاءَ مُظْلِمَةً "و إِذَا النُّجُومُ انْكَدَرَتْ" قال: يَذْهَبُ ضَوْؤُهَا "و إِذَا الْجِبَالُ سَيْرَتْ"، قال: تَسِيرُ، كَمَا قَالَ اللهُ: "و تَرَى الْجِبَالَ تَحْسَبُهَا جَامِدَةً وَ هِيَ تَمُرُّ مَرَّ السَّحَابِ"،

អុលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ូហ្វីម [នៅក្នុងតាហ្វៀរត្រូមី បានថ្លែងថា] [៨១:១] កាលណាដួងអាទិត្យត្រូវដណ្តប់ ព្រះអង្គ(ﷺ) (គឺអ៊ីម៉ា(ﷺ) មានវចនៈថា៖ "វាទៅជាខ្មៅនិងងងឹត ។" [៨១:២] កាលណាផ្កាយសាបពន្លឺ ព្រះអង្គ(ﷺ) មានវចនៈថា៖ "ពន្លឺចែងចាំងរបស់វានឹងរលត់ ។" [៨១:៣] កាលណាភ្នំនឹងដើរ ព្រះអង្គ(ﷺ) មានវចនៈថា៖ "អ្វីទាំងនេះនឹងទៅជាដូចដែលអស់ឡោះហ្ន៎(ﷺ) មានព្រះបន្ទូលថា [២៧:៨៨] អ្នកនឹង ឃើញបណ្តាភ្នំដែលអ្នកគិតថានឹងផ្តល់នោះផ្លាស់ប្តូរកន្លែងបានដូចដុំពពកអណ្តែត ។

قوله تعالى: "و إِذَا الْعِشَاءُ عُظِّلَتْ" قَالَ: الْإِبِلُ تَعْطَلُ إِذَا مَاتَ الْخَلْقُ، فَلَا يَكُونُ مَنْ يَحْلِيهَا، قَوْلُهُ تَعَالَى: "و إِذَا الْبِحَارُ سُجِّرَتْ"، قَالَ: تَتَحَوَّلُ الْبِحَارُ الَّتِي حَوْلَ الدُّنْيَا كُلُّهَا نِيرَانًا "و إِذَا النُّفُوسُ رُوجَتْ"، قَالَ: مِنَ الْخَوْرِ الْعَيْنِ. (تفسير القمّي : الجزء ٢ الصفحة ٤٠٧ ، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٥٩١ الحديث: ٩٩ / ١١٤٠٣)**

អំពីព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ហួសវិស័យ [៨១:៤] កាលណាមេអូដូដូមានផ្ទៃគ្រប់ខែត្រូវទុក ពោល ព្រះអង្គ(ﷺ) មានវចនៈថា៖ "មេអូដូដូនឹងនៅទំនេរកាលណាសត្វលោកស្លាប់អស់ វានឹងឈប់ផ្តល់ ទឹកដោះ ។" [៨១:៦] កាលណាសមុទ្រនឹងផុរ ព្រះអង្គ(ﷺ) មានវចនៈថា៖ "បណ្តាសមុទ្រនឹងត្រូវប្រែ ក្លាយ ដោយសារការប្រែក្លាយរបស់ពិភពលោកទាំងមូលទៅជាភ្លើង ។" ឯ [៨១:៧] កាលណាបណ្តា ព្រលឹងត្រូវផ្សំជាតួគ្នា ព្រះអង្គ(ﷺ) មានវចនៈថា៖ "ក្នុងចំណោមកល្យាណនារីសូតិ ។" (تفسير القمّي 2: 407)

وَإِذَا النُّفُوسُ رُوجَتْ ﴿٧﴾

៧. កាលណាបណ្តាព្រលឹងត្រូវផ្សំជាតួគ្នា

អធិប្បាយអាយ៉ាសុំ ៧

ثُمَّ قَالَ: وَ فِي رِوَايَةِ أَبِي الْجَارُودِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فِي قَوْلِهِ: "و إِذَا النُّفُوسُ رُوجَتْ"، قَالَ: «أَمَّا أَهْلُ الْجَنَّةِ فَرُوجُوا الْحَيْرَاتِ الْحِسَانَ، وَ أَمَّا أَهْلُ النَّارِ فَمَعَ كُلِّ إِنْسَانٍ مِنْهُمْ شَيْطَانٌ» فَرِنَتْ نَفُوسُ الْكَافِرِينَ وَ الْمُنَافِقِينَ بِالشَّيَاطِينِ، فَهُمْ فُورَانُؤُهُمْ. (تفسير القمّي :

الجزء ٢ الصفحة ٤٠٧ ، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٥٩١ الحديث: ٩٩ / ١١٤٠٤)**

អាហ៊ូ អាល់-យ៉ាវដូមានប្រសាសន៍ថា អាហ៊ូ យ៉ាក្តហ្វា^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎^{وَحَدَّثَنَا} [៨១:៧] កាលណាបណ្តាព្រលឹងត្រូវផ្សំជាគូគ្នា ថា៖ "ជនឋានសួគ៌ ពួកគេនឹងត្រូវរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ ជាមួយអ្នកល្អ សោភ័ណបុគ្គល ។ ឯជនភ្លើងនរក មនុស្សគ្រប់រូបដែលជាជននរកនោះនឹងមានគូនឹង ស្តែកូន ។" ពួកបដិសេធសទ្ធានិងពួកមានពុតត្បាតនឹងជាគូជាមួយពួកបិសាចស្តែកូន^{لِللَّهِ} ជាដៃគូរបស់ពួក គេ ។" (تفسير القمي 2: 407)

ابن شهر آشوب: عَنْ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ، عَنِ الْأَعْمَشِ، عَنْ أَبِي صَالِحٍ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، فِي قَوْلِهِ تَعَالَى "وَ إِذَا النُّفُوسُ رُوِّجَتْ"، قَالَ: مَا مِنْ مُؤْمِنٍ يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِلَّا إِذَا قَطَعَ الصِّرَاطَ، رُوِّجَهُ اللَّهُ عَلَى بَابِ الْجَنَّةِ بِأَرْبَعِ نِسْوَةٍ مِنْ نِسَاءِ الدُّنْيَا وَ سَبْعِينَ أَلْفَ حُورٍ عِجْنَةَ، إِلَّا عَلَى بَنِّ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فَإِنَّهُ رُوِّجَ الْبَتُولَ فَاطِمَةَ فِي الدُّنْيَا وَ هُوَ رُوِّجَهَا فِي الْآخِرَةِ، لَيْسَتْ لَهُ رُوِّجَةٌ فِي الْجَنَّةِ غَيْرَهَا مِنْ نِسَاءِ الدُّنْيَا، لَكِنْ لَهُ فِي الْجَنَانِ سَبْعُونَ أَلْفَ حُورَاءَ، لِكُلِّ حُورَاءٍ سَبْعُونَ أَلْفَ حَادِمٍ. (المناقب : الجزء ٣ الصفحة ٣٢٤ ، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٥٩١ الحديث: ٩٩ / ١١٤٠٥)**

[...] អំពីព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ហួសវិស័យ [៨១:៧] កាលណាបណ្តាព្រលឹងត្រូវផ្សំជាគូ គ្នា អ៊ីបនូ អាប់បាស់មានប្រសាសន៍ថា៖ "នាថ្ងៃជំនុំជម្រះមានតែអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាទេដែលបានឆ្លង តាមស្ពាន (អាល់-ស្ត្រីវិត្ត) ។ អល់ឡោះហ្ន៎^{وَحَدَّثَنَا}នឹងរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ឲ្យអ្នកនោះនៅឯផ្លូវចូលឋានសួគ៌ ជាមួយនារីឋានលោកបួននាក់និងជាមួយនារីសួគ៌ចិតសិបពាន់នាក់ ។ លើកលែងតែ អាហ៊ូ^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ីន អាហ៊ូ ត្ថុលីប^{بِأَبِي طَالِبٍ}ទេ ព្រោះព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}ជាព្រះស្វាមីរបស់ហ្វាទ្វីម៉ាស្ត^{سَلَامُ اللَّهِ عَلَيْهَا} ព្រហ្មចារិនីនារី (អាល់-បាទុល) នៅក្នុងលោកនេះ ហើយព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}នឹងជាព្រះស្វាមីរបស់ព្រះនាង^{سَلَامُ اللَّهِ عَلَيْهَا}នៅឯឋានសួគ៌ ។ នៅឯឋាន សួគ៌ នឹងពុំមានព្រះមហេសីសម្រាប់ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}ទេក្រៅពីព្រះនាង^{سَلَامُ اللَّهِ عَلَيْهَا}ដែលជានារីមនុស្សលោក តែ សម្រាប់ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}នឹងមាននារីសួគ៌ចិតសិបពាន់នាក់ នារីសួគ៌ម្នាក់ៗនឹងមានបម្រើចិតសិបពាន់ នាក់ ។" (المناقب 3: 324)

وَ إِذَا الْمَوْءُودَةُ سُئِلَتْ ﴿٨﴾

៨. កាលណាគេនឹងសួរក្មេងស្រីដែលត្រូវរកប់ទាំងរស់ (ពោលគឺអំពីមេត្រីភាព (المَوْءُودَةُ))

بِأَيِّ ذَنْبٍ قُتِلَتْ ﴿٩﴾

៩. ដោយសារបាបកម្មអ្វីបានជាវាត្រូវសម្លាប់

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ៨-៩

أَبُو عَلِيٍّ الطَّبْرَسِيُّ: رُوِيَ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ وَ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ): «وَ إِذَا الْمَوْءُودَةُ سُئِلَتْ بِأَيِّ ذَنْبٍ قُتِلَتْ» بِفَتْحِ الْمِيمِ وَ الْوَاوِ وَ الدَّالِ، وَ كَذَلِكَ عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ (رَحِمَهُ اللَّهُ)، وَ هِيَ الْمَوْءُودَةُ فِي الْقُرْآنِ، وَ إِنَّ قَاطِعَهَا يُسْأَلُ: بِأَيِّ ذَنْبٍ قَطَعَتْهَا؟ (مجمع البيان : الجزء ١٠ الصفحة ٦٧١ ، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٥٩١ الحديث: ٩٩ / ١١٤٠٦)**

អាថ្មី អាណី អាណ-ត្ថប់រីស៊ី បានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍មកពី អាថ្មី យ៉ូកុំហ្វារ^{صلوات الله عليه} និង អាថ្មី អាប៌ខុលឡោះហ្គី^{صلوات الله عليه} ដែលមានវចនៈថា៖ "[៨១:៨] កាលណាគេនឹងសួរអំពីមេត្រីភាព [៨១:៩] ដោយសារបាបកម្មអ្វីបានជាវាត្រូវសម្លាប់ រឿងនេះទាក់ទងនឹង ហ្វាតាស្តលើ មីម វ៉ៅ និង ដ្យាល់ (المودّة) មានន័យថា មេត្រីភាព) ។" ដូចអ៊ីបនូ អាប៌បាស់^{صلوات الله عليه} មានប្រសាសន៍ដូចនេះដែរ គឺ៖ "មេត្រីភាពចំពោះ សាច់ញាតិជិតស្និទ្ធរបស់រ៉ស្វីលុលឡោះហ្គី^{صلوات الله عليه} ។ បើមេត្រីភាពនោះត្រូវកាត់ផ្តាច់ គេនឹងសួរបុគ្គលថា៖ "ដោយសារបាបអ្វីបានជាមេត្រីភាពនោះត្រូវផ្តាច់ចោល?" (مجمع البيان 10: 671)

و رُوِيَ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ أَنَّهُ قَالَ: مَنْ قُتِلَ فِي مَوَدَّتِنَا وَلَا يَتَنَا. (مجمع البيان : الجزء ١٠ الصفحة ٦٧٢ ، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٥٩٢ الحديث: ٩٩ / ١١٤٠٧)**

គេបានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍មកពី អ៊ីបនូ អាប៌បាស់ដែលបានថ្លែងថាអ៊ីម៉ា^{صلوات الله عليه} មានវចនៈថា៖ "បុគ្គល ដែលត្រូវគេសម្លាប់ក្នុងពេលដែលបុគ្គលនោះមានមេត្រីភាពចំពោះយើង^{عليهم السلام} នៅក្នុងរឿងយ៉ាស្តយើង (الكافي 1: 7/49) ។"

و عَنْهُ: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْحُسَيْنِ وَ عَيْرِهِ، عَنْ سَهْلِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَيْسَى، وَ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى، وَ مُحَمَّدِ بْنِ الْحُسَيْنِ جَمِيعاً، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سِنَانٍ، عَنْ إِسْمَاعِيلِ بْنِ جَابِرٍ، وَ عَبْدِ الْكَرِيمِ بْنِ عَمْرٍو، عَنْ عَبْدِ الْحَمِيدِ، ابْنِ أَبِي الدَّيْلَمِ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) - فِي حَدِيثٍ - قَالَ: «فَقَالَ: "قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبَى"»، ثُمَّ قَالَ: "وَ إِذَا الْمَوَدَّةُ سُئِلَتْ بِأَيِّ ذَنْبٍ قُتِلَتْ" يَقُولُ: أَسْأَلُكُمْ عَنِ الْمَوَدَّةِ الَّتِي أَنْزَلْتُ عَلَيْكُمْ فَضَّلَهَا، مَوَدَّةَ الْقُرْبَى، بِأَيِّ ذَنْبٍ قَتَلْتُمُوهُمْ؟». (الكافي : الجزء ١ الصفحة ٢٣٣ الحديث ٣ ، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٥٩٢ الحديث: ٩٩ / ١١٤٠٩)**

អាថ្មី អាប៌ខុលឡោះហ្គី^{صلوات الله عليه} មានវចនៈនៅក្នុងប្រាជ្ញាស្និទ្ធមួយថា៖ "[៨២:២៣] ចូរអ្នកថា៖ "ខ្ញុំមិនសូម ឈ្នួលពីអស់លោកសម្រាប់អ្វីទាំងនេះទេ សូមឲ្យតែអាណិតស្រឡាញ់បណ្តាសាច់សាលោហិតជំនិត [របស់ខ្ញុំ] ។" បន្ទាប់មកព្រះអង្គ^{عجل} មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ "[៨១:៨] កាលណាគេនឹងសួរអំពីមេត្រីភាព (ម៉ាវ៉ាដ្យូដ្យាស្ត) (المودّة) [៨១:៩] ដោយសារបាបកម្មអ្វីបានជាវាត្រូវសម្លាប់ ព្រះអង្គ^{عجل} (គឺអស់ឡោះហ្គី^{صلوات الله عليه}) មានព្រះបន្ទូលថា៖ "ពួកអ្នកនឹងត្រូវសាកសួរអំពីមេត្រីភាព (អាណ-ម៉ាវ៉ាដ្យូដ្យាស្ត) មគ្គុទ្ទលរបស់មេត្រីភាព នេះដែលគេបានដាក់មកឲ្យអស់អ្នក គឺមេត្រីភាព (អាណ-ម៉ាវ៉ាដ្យូដ្យាស្ត) ចំពោះសាច់ញាតិជិតស្និទ្ធរបស់ រ៉ស្វីលុលឡោះហ្គី^{صلوات الله عليه} ថា ដោយសារបាបកម្មអ្វីបានជាអស់អ្នកសម្លាប់ពួកគេ^{عليهم السلام}?" (الكافي 1: 233 / 3)

عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: أَخْبَرَنَا أَحْمَدُ بْنُ إِدْرِيسَ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْحَكَمِ، عَنْ أَمِّنِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ جَابِرٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِهِ: "وَ إِذَا الْمَوَدَّةُ سُئِلَتْ بِأَيِّ ذَنْبٍ قُتِلَتْ"، قَالَ: «مَنْ قُتِلَ فِي مَوَدَّتِنَا. وَ الدَّلِيلُ عَلَى ذَلِكَ قَوْلُهُ "قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبَى"». (تفسير القمّي : الجزء ٢ الصفحة ٤٠٧ ، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٥٩٣ الحديث: ٩٩ / ١١٤١٠)**

[...] អាថ្មី យ៉ូកុំហ្វារ^{صلوات الله عليه} មានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ^{عجل} [៨១:៨] កាលណាគេនឹងសួរអំពីមេត្រីភាព

(ម៉ារ៉ាដូដូស្ត) [៨១:៩] ដោយសារបាបកម្មអ្វីបានជាវាត្រូវសម្លាប់ ថា៖ "បុគ្គលដែលត្រូវសម្លាប់ពេលដែលបុគ្គលនោះស្រឡាញ់រាប់រកយើង عليه السلام ។ ក៏ស្តាប់សំអាងរបស់រឿងនេះគឺព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះអង្គ [៨២:២៣] ចូរអ្នកថា៖ "ខ្ញុំមិនសូមឈ្នួលពីអស់លោកសម្រាប់អ្វីទាំងនេះទេ សូមឲ្យវត្តអាណិតស្រឡាញ់បណ្តាសាច់សាលាហិតជំនិត[របស់ខ្ញុំ]" ។" (407:2) (تفسير القمي)

مُحَمَّدُ بْنُ الْعَبَّاسِ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ إِدْرِيسَ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ عِيسَى، عَنْ عَلِيِّ بْنِ حَدِيدٍ، عَنْ مَنْصُورِ بْنِ يُوسُفَ، عَنْ مَنْصُورِ بْنِ حَازِمٍ، عَنْ زَيْدِ بْنِ عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: قُلْتُ لَهُ: جَعَلْتُ فِدَاكَ، قَوْلُهُ تَعَالَى: "وَ إِذَا الْمَوْؤُودَةُ سُئِلَتْ * بِأَيِّ ذَنْبٍ قُتِلَتْ؟" قَالَ: «هِيَ وَاللَّهِ مَوْدُونَا، وَ هِيَ وَاللَّهِ فِينَا خَاصَّةً». (تأويل الآيات : الجزء ٢ الصفحة ٧٦٦ الحديث ٦ ، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٥٩٣ الحديث: ٩٩ / ١١٤١١)**

[...] ស្តែដូ បុត្ររបស់ អុលី صلوات الله عليه والسلام បានថ្លែងថាខ្ញុំបានទូលព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام [តើមានន័យថាអ្វី] ព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ [៨១:៨] កាលណាគេនឹងសួរក្មេងស្រីដែលត្រូវកប់ទាំងរស់ (ពោលគឺ កាលណាគេនឹងសួរអំពីមេត្រីភាព) [៨១:៩] ដោយសារបាបកម្មអ្វីបានជាវាត្រូវសម្លាប់?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "សូមស្ស៊ីចំពោះអស់ឡោះហ្ន៎ وحد ។" (تأويل الآيات 2: 6/766) ។" អ្វីទាំងនេះសំដៅមកលើយើង عليه السلام ជាចមុខ ។" (6 /766:2)

وَ عَنْهُ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ إِسْمَاعِيلَ بْنِ يَسَارٍ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ جَعْفَرِ الْخَضْرَمِيِّ، عَنْ جَابِرِ الْجُعْفِيِّ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ "وَ إِذَا الْمَوْؤُودَةُ سُئِلَتْ * بِأَيِّ ذَنْبٍ قُتِلَتْ؟" قَالَ: «مَنْ قُتِلَ فِي مَوْدِنَا سُئِلَ قَاتِلُهُ عَنْ قَتْلِهِ». (تأويل الآيات : الجزء ٢ الصفحة ٧٦٦ الحديث ٧ ، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٥٩٣ الحديث: ٩٩ / ١١٤١٢)**

[...] យ៉ាបៀវ អាល់-យូអ៊ីហ្វី បានថ្លែងថាខ្ញុំបានសួរ អាចិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام អំពីបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ وحد [៨១:៨] កាលណាគេនឹងសួរក្មេងស្រីដែលត្រូវកប់ទាំងរស់ (ពោលគឺ កាលណាគេនឹងសួរអំពីមេត្រីភាព) [៨១:៩] ដោយសារបាបកម្មអ្វីបានជាវាត្រូវសម្លាប់?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "បុគ្គលដែលត្រូវសម្លាប់ពេលដែលបុគ្គលនោះស្រឡាញ់រាប់រកយើង عليه السلام ។ ឃាតករបស់បុគ្គលនេះនឹងត្រូវសួរចម្លើយអំពីឃាតកម្មរបស់បុគ្គលនេះ ។" (7 /766:2) (تأويل الآيات 2: 7/766)

وَ عَنْهُ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ هَمَّامٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ جَعْفَرٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ الْحَمِيدِ، عَنْ أَبِي جَمِيلَةَ، عَنْ جَابِرٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، أَنَّهُ قَالَ: "وَ إِذَا الْمَوْؤُودَةُ سُئِلَتْ * بِأَيِّ ذَنْبٍ قُتِلَتْ؟" قَالَ: «مَنْ قُتِلَ فِي مَوْدِنَا». (تأويل الآيات : الجزء ٢ الصفحة ٧٦٧ الحديث ٨ ، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٥٩٣ الحديث: ٩٩ / ١١٤١٣)**

[...] អាចិ យ៉ាកុហ្វារ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "[៨១:៨] កាលណាគេនឹងសួរក្មេងស្រីដែលត្រូវកប់ទាំងរស់ (ពោលគឺ កាលណាគេនឹងសួរអំពីមេត្រីភាព) [៨១:៩] ដោយសារបាបកម្មអ្វីបានជាវាត្រូវសម្លាប់ គឺ បុគ្គលដែលត្រូវសម្លាប់ពេលបុគ្គលនោះមានមេត្រីភាពចំពោះយើង عليه السلام ។" (8 /767:2) (تأويل الآيات 2: 8/767)

وَ عَنْهُ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ مُحَمَّدٍ النَّقْفِيِّ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ الْحُسَيْنِ الْأَنْصَارِيِّ، عَنْ عَمْرِو بْنِ ثَابِتٍ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْقَاسِمِ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، عَنْ قَوْلِهِ تَعَالَى: «وَ إِذَا الْمَوْؤُودَةُ سُئِلَتْ * بِأَيِّ ذَنْبٍ قُتِلَتْ»، قَالَ: «شَيْعَةُ آلِ مُحَمَّدٍ تُسْأَلُ: بِأَيِّ ذَنْبٍ قُتِلَتْ؟». (تأويل الآيات : الجزء ٢ الصفحة ٧٦٧ الحديث ٩ ، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٥٩٣ الحديث: ٩٩ / ١١٤١٤)**

[...] អាច ប្រើ ចំណេះដឹង ក្នុង ការ ប្រកួតប្រជែង បាន ល្អ ណាស់ ព្រោះ បុគ្គល រូប គ្រប់ គ្នា មាន លក្ខណៈ ខុស គ្នា ទៅ វិញ ទៀត ។ ព្រះ អង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មាន វចនៈ ថា: "ស្ត្រី អំពី ស្រី អាស្រូវ របស់ ព្រះ រាជ បុត្រ រាជ ធីតា ^{صلوات الله عليه والسلام} របស់ មូហាំម៉ាដ្ឋ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែល នឹង ត្រូវ សួរ ថា ដោយ សារ បាប អ្វី បាន ជា ពួក គេ ត្រូវ គេ សម្លាប់ នោះ ?" (9 / 767 : 2) (تأويل الآيات : 2 / 767)

وَ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ جُمُهِورٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سِنَانٍ، عَنْ إِسْمَاعِيلَ بْنِ جَابِرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: قُلْتُ: قَوْلُهُ عَزَّ وَ جَلَّ: «وَ إِذَا الْمَوْؤُودَةُ سُئِلَتْ * بِأَيِّ ذَنْبٍ قُتِلَتْ»، قَالَ: «[يعني] الْحُسَيْنَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)». (تأويل الآيات : الجزء ٢ الصفحة ٧٦٧ الحديث ١٠ ، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٥٩٣ الحديث: ٩٩ / ١١٤١٥)**

[...] អ៊ីសម៉ាអ៊ីល ប្រើ យ៉ាង ប្រុង ប្រយ័ត្ន បាន ល្អ ណាស់ ព្រោះ បុគ្គល រូប គ្រប់ គ្នា មាន លក្ខណៈ ខុស គ្នា ទៅ វិញ ទៀត ។ ព្រះ អង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មាន វចនៈ ថា: "មាន ន័យ ថា អាស្រូវ របស់ ព្រះ រាជ បុត្រ រាជ ធីតា ^{صلوات الله عليه والسلام} របស់ មូហាំម៉ាដ្ឋ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែល នឹង ត្រូវ សួរ ថា ដោយ សារ បាប អ្វី បាន ជា ពួក គេ ត្រូវ គេ សម្លាប់ នោះ ?" (10 / 767 : 2) (تأويل الآيات : 2 / 767)

أَبُو الْقَاسِمِ جَعْفَرُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ قَوْلَوَيْهِ فِي (كَامِلِ الزِّيَارَاتِ)، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبِي، عَنْ سَعْدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ يَعْقُوبَ بْنِ يَزِيدَ وَ إِبْرَاهِيمَ بْنِ هَاشِمٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي عَمِيرٍ، عَنْ بَعْضِ رِجَالِهِ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: «وَ إِذَا الْمَوْؤُودَةُ سُئِلَتْ * بِأَيِّ ذَنْبٍ قُتِلَتْ»، قَالَ: «نَزَلَتْ فِي الْحُسَيْنِ بْنِ عَلِيٍّ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ)». (كامل الزيارات : الجزء ١ الصفحة ٦٣ الحديث ٣ ، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٥٩٣ الحديث: ٩٩ / ١١٤١٦)**

[...] អាច ប្រើ ចំណេះដឹង ក្នុង ការ ប្រកួតប្រជែង បាន ល្អ ណាស់ ព្រោះ បុគ្គល រូប គ្រប់ គ្នា មាន លក្ខណៈ ខុស គ្នា ទៅ វិញ ទៀត ។ ព្រះ អង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មាន វចនៈ អំពី ព្រះ បុគ្គល រូប គ្រប់ គ្នា មាន លក្ខណៈ ខុស គ្នា ទៅ វិញ ទៀត ។ ព្រះ អង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មាន វចនៈ ថា: "ត្រូវ បើក ឲ្យ ដឹង សំដៅ ទៅ លើ អាស្រូវ របស់ ព្រះ រាជ បុត្រ រាជ ធីតា ^{صلوات الله عليه والسلام} របស់ មូហាំម៉ាដ្ឋ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែល នឹង ត្រូវ សួរ ថា ដោយ សារ បាប អ្វី បាន ជា ពួក គេ ត្រូវ គេ សម្លាប់ នោះ ?" (3 / 63 : 3) (كامل الزيارات: 3 / 63)

وَ عَنْ مَنْصُورِ بْنِ حَازِمٍ، عَنْ رَجُلٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: سَأَلْتُهُ عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: «وَ إِذَا الْمَوْؤُودَةُ سُئِلَتْ * بِأَيِّ ذَنْبٍ قُتِلَتْ»، قَالَ: «هِيَ مَوَدَّتْنَا، وَ فِينَا نَزَلَتْ». (تأويل الآيات : الجزء ٢ الصفحة ٧٦٦ الحديث ٥ ، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٥٩٤ الحديث: ٩٩ / ١١٤١٨)**

[...] អាច ប្រើ ចំណេះដឹង ក្នុង ការ ប្រកួតប្រជែង បាន ល្អ ណាស់ ព្រោះ បុគ្គល រូប គ្រប់ គ្នា មាន លក្ខណៈ ខុស គ្នា ទៅ វិញ ទៀត ។ ព្រះ អង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មាន វចនៈ អំពី ព្រះ បុគ្គល រូប គ្រប់ គ្នា មាន លក្ខណៈ ខុស គ្នា ទៅ វិញ ទៀត ។ ព្រះ អង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មាន វចនៈ ថា: "ត្រូវ បើក ឲ្យ ដឹង សំដៅ ទៅ លើ អាស្រូវ របស់ ព្រះ រាជ បុត្រ រាជ ធីតា ^{صلوات الله عليه والسلام} របស់ មូហាំម៉ាដ្ឋ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែល នឹង ត្រូវ សួរ ថា ដោយ សារ បាប អ្វី បាន ជា ពួក គេ ត្រូវ គេ សម្លាប់ នោះ ?" (3 / 63 : 3) (كامل الزيارات: 3 / 63)

[៨១:៨] កាលណាគេនឹងសួរក្មេងស្រីដែលត្រូវកប់ទាំងរស់ (ពោលគឺ កាលណាគេនឹងសួរអំពីមេត្រីភាព) [៨១:៩] ដោយសារបាបកម្មអ្វីបានជាវាត្រូវសម្លាប់ ថា៖ "នេះគឺមេត្រីភាពចំពោះរូបយើង عليهم السلام ហើយត្រូវបើកឲ្យដឹងសំដៅមកលើរូបយើង عليهم السلام ។" (5 /766 :2 :2) (تأويل الآيات)

وَإِذَا الصُّحُفُ نُشِرَتْ ﴿١٠﴾

១០. កាលណាបញ្ជីត្រូវលាតត្រដាង

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១០

وَ هَذَا الْإِسْنَادُ عَنْ أَحْمَدَ بْنِ جَعْفَرٍ الْبَيْهَقِيِّ عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ الْعَسْكَرِيِّ عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ عَنْ أَبِي النَّعْمَانِ بْنِ الْفَضْلِ بْنِ قُدَّامَةَ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ شَهَابٍ الزُّهْرِيِّ عَنْ أَنَسِ بْنِ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ غُنْوَانُ صَحِيفَةِ الْمُؤْمِنِ حُبٌّ عَلَيَّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ. (بحار الأنوار : الجزء ٣٩ الصفحة ٢٨٤)

យោលតាមបណ្តាញព័ត៌មានតមកពី អាស៊ីម៉ាដូ ប៊ិន យ៉ាកុបហ្វារ អាល់-ហៃហ្វាត្វី តមកពី អាស៊ីម៉ាដូ ប៊ិន មូហ្គាម៉ាដូ អាល់-អាស៊ីម៉ាដូ តមកពី អ៊ីបរហ្គីម ប៊ិន មូហ្គាម៉ាដូ ប៊ិន អាប់ខុលឡោះហ្គា តមកពី អាហ្វិ អាល់-នុអ៊ីម៉ាន ប៊ិន អាល់-ហ្វាដូល ប៊ិន គូដ្វាម៉ាសូ តមកពី មូហ្គាម៉ាដូ ប៊ិន ស្ត្រីហ្វាប អាល់-ស្ត្រីសូរី តមកពី អាណាស់ ដែលបានតំណាលថាវិស្វលុលឡោះហ្គា صلوات الله عليه មានព្រះវចនៈថា៖ "ចំណងជើងក្បាលបញ្ជីរបស់អ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាគឺ "សេចក្តីស្រឡាញ់ អាល្លី صلوات الله عليه ប៊ិន អាហ្វិ ត្ថូលីប عليه السلام ។" (ប៊ីហ្វារ អាល់-អាស៊ីម៉ាដូ ក្បាលទី៣៩ ខណ្ឌ៨៧ ហ្វាខ្វីស្ត្រី៧៣)

عَلَيْ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: "وَ إِذَا الصُّحُفُ نُشِرَتْ"، قَالَ: صُحُفُ الْأَعْمَالِ، قَوْلُهُ تَعَالَى: "وَ إِذَا السَّمَاءُ كُشِطَتْ"، قَالَ: أُبْطِلَتْ. (تفسير القمّيّ : الجزء ٢ الصفحة ٤٠٧ ، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٥٩٤ الحديث: ٩٩ / ١١٤٢٠)**

អាល្លី ប៊ិន អ៊ីបរហ្គីម [នៅក្នុងតាហ្វូសៀវត្តម្នី បានថ្លែងថា] ព្រះអង្គ صلوات الله عليه (គឺអ៊ីម៉ា عليه السلام) មានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ [៨១:១០] កាលណាបញ្ជីត្រូវលាតត្រដាង ថា៖ "បញ្ជីទង្វើ (បញ្ជីអាម៉ាល់) ។" ឯព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ [៨១:១១] កាលណាមេឃត្រូវបកចេញ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه មានវចនៈថា៖ "កម្ទេចចោល ។" (407 :2) (تفسير القمّيّ)

* عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ عَنْ أَبِيهِ وَ عِدَّةٍ مِنْ أَصْحَابِنَا عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ وَ سَهْلِ بْنِ زِيَادٍ جَمِيعاً عَنْ ابْنِ مَجْبُوبٍ عَنْ مَالِكِ بْنِ عَطِيَّةٍ عَنْ يُونُسَ بْنِ عَمَّارٍ قَالَ قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ : إِنَّ الدَّوَابَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ثَلَاثَةٌ دِيْوَانٌ فِيهِ النَّعَمُ وَ دِيْوَانٌ فِيهِ الْخَسَنَاتُ وَ دِيْوَانٌ فِيهِ الْكَسِيئَاتُ فَيُقَابَلُ بَيْنَ دِيْوَانِ النَّعَمِ وَ دِيْوَانِ الْخَسَنَاتِ [...] (الكافي : الجزء ٢ الصفحة ٦٠٢)

* [...] អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្គា صلوات الله عليه មានវចនៈថា៖ "បញ្ជីក្នុងថ្ងៃជំនុំជម្រះនឹងមានបី គឺ៖ បញ្ជីកត់ទុកនូវព្រះគុណបុណ្យ បញ្ជីដែលកត់ទុកនូវទង្វើល្អ បញ្ជីដែលកត់ទុកនូវទង្វើអាក្រក់ ។" (602 :2) (الكافي)

وَإِذَا السَّمَاءُ كُشِطَتْ ﴿١١﴾

១១. កាលណាមេឃត្រូវបកចេញ

وَإِذَا الْجَحِيمُ سُعِرَتْ ﴿١٢﴾

១២. កាលណាក្លើងនរកត្រូវបញ្ឆេះ

وَإِذَا الْجَنَّةُ أُزْلِقَتْ ﴿١٣﴾

១៣. កាលណាឋានសួគ៌ត្រូវនាំមកជិត

عَلِمَتْ نَفْسٌ مَّا أَحْضَرَتْ ﴿١٤﴾

១៤. កាលនោះព្រលឹង[នីមួយៗ]នឹងបានដឹងអំពើដែលខ្លួនបានសាង ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១១-១៤

ثم قال: حَدَّثَنَا سَعِيدُ بْنُ مُحَمَّدٍ قَالَ: حَدَّثَنَا بَكْرُ بْنُ سَهْلٍ، عَنْ عَبْدِ الْغَنِيِّ بْنِ سَعِيدٍ، عَنْ مُوسَى بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ ابْنِ جَرِيحٍ، عَنْ عَطَاءٍ، عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ: فِي قَوْلِهِ «وَ إِذَا الْجَحِيمُ سُعِرَتْ» يُرِيدُ أَوْقَدَتْ لِلْكَافِرِينَ، وَ الْجَحِيمُ، النَّارُ الْأَعْلَى مِنْ جَهَنَّمَ، وَ الْجَحِيمُ فِي كَلَامِ الْعَرَبِ: مَا عَظُمَ مِنَ النَّارِ، كَقَوْلِهِ عَزَّ وَ جَلَّ: «إِنبُؤْنَا لَهُ بُنْيَانًا فَأَلْفُوهُ فِي الْجَحِيمِ»، يُرِيدُ النَّارَ الْعَظِيمَةَ. «وَ إِذَا الْجَنَّةُ أُزْلِقَتْ» يَرِيدُ قَرِيبَ لِأَوْلِيَاءِ اللَّهِ مِنَ الْمُتَّقِينَ. (تفسير القمِّي: الجزء ٢ الصفحة ٤٠٨، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٥٩٤ الحديث: ٩٩ (١١٤٢١/)**)

បន្ទាប់មក [អុលី ប៊ិន អ៊ីប៊ីហ្គ្រីម នៅក្នុងតារាងសៀវភៅ] បានថ្លែងថា សាអ៊ីដូ ប៊ិន មូហាំម៉ាដូ បានតំណាលប្រាប់យើង តមកពី បាការ ប៊ិន សាស្ត័ល តមកពី អាប់ខុល កុនី ប៊ិន សាអ៊ីដូ តមកពី មូសា ប៊ិន អាប់ខុល-ព័រ-ហ្គ្រីម៉ាន តមកពី អ៊ីបនូ យ៉ុវី:ហ្គ្រី តមកពី អុត្តូក្វូ តមកពី អ៊ីបនូ អាប់បាស់ ដែលបានថ្លែងអំពីព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ [៨១:១២] កាលណាក្លើងនរកត្រូវបញ្ឆេះ ថាបញ្ឆេះសម្រាប់ពួកបដិសេធសទ្ធា ។ ឯ "អាល់-យ៉ាហ្គ្រីម" គឺក្លើងដែលខ្ពស់ជាងឋាននរកទៅទៀត ។ "អាល់-យ៉ាហ្គ្រីម" នៅ ក្នុងសម្តីរបស់ពួកអាវ៉ាប់ គឺអ្វីដែលធំជាងក្លើងទៅទៀត ពីព្រោះអល់ឡោះហ្គ្រីម៉ានព្រះបន្ទូលថា [៣៧:៩៧] ពួកគេបានថា: "ចូរពួកលោកសង់សំណង់មួយ ហើយចូរពោះគេចូលទៅក្នុងក្លើងដែលឆេះសន្លោសន្លោទៅ ។" ក្លើងនឹងចង់ទៅជាធំជាងគេ ។ [៨១:១៣] កាលណាឋានសួគ៌ត្រូវនាំមកជិត ចង់មកជិតមិត្តទាំងឡាយរបស់អល់ឡោះហ្គ្រីម៉ាន ដែលជាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា ។" (408:2) (تفسير القمِّي)

أصحاب الصحيفة الملعونة في تابوت جهنم

فَقَالَ عَلِيُّ عَلَيْهِ السَّلَامُ: لَسْتُ بِقَائِلٍ غَيْرِ شَيْءٍ وَاحِدٍ. أَذَكَّرُكُمْ بِاللَّهِ أَيُّهَا الْأَرْبَعَةُ يَعْنِينِي وَ أَبَا دَرٍّ وَ الرَّبِيعَ وَ الْمِقْدَادَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ يَقُولُ: إِنَّ تَابُوتًا مِنْ نَارٍ فِيهِ اثْنَا عَشَرَ رَجُلًا، سِتَّةٌ مِنَ الْأَوَّلِينَ وَ سِتَّةٌ مِنَ الْآخِرِينَ، فِي حُجَّتٍ فِي قَعْرِ جَهَنَّمَ فِي تَابُوتٍ مُفْقَلٍ، عَلَى ذَلِكَ الْجَبِّ صَخْرَةٌ. فَإِذَا أَرَادَ اللَّهُ أَنْ يُسَعِّرَ جَهَنَّمَ كَشَفَ تِلْكَ الصَّخْرَةَ عَنْ ذَلِكَ الْجَبِّ فَاسْتَعْرَتْ جَهَنَّمَ مِنْ وَهَجِ

ذَلِكَ الْجَبِّ وَ مِنْ حَرِّهِ.

ពួកធ្វើកិច្ចព្រមព្រៀងលាមកនៅក្នុងភ្លើងនរក

[សាល់ម៉ាន អាល់-ហ្វារស៊ី មានប្រសាសន៍ថា] អាឡិ មានវចនៈថា៖ "ខ្ញុំ និងមិននិយាយអ្វីទេ ក្រៅពីរឿងមួយ ។ ខ្ញុំ សូមរំលឹកលោកទាំងបួននាក់ ពេលគឺខ្លួនខ្ញុំ ផ្ទាល់ (សាល់ម៉ាន), អាឡិ ស្វារ, អាល់-ស្វីបែរ និង មិក្វាដាដ្វ៉ូ ។ ខ្ញុំ បានឮរស្វលុលឡោះហ្ន៎ អស់ឡោះហ្ន៎ មានព្រះ វចនៈថា៖ "មានក្តារមឈូសភ្លើងនរកមួយ ។ នៅក្នុងក្តារមឈូសនោះនឹងមានបុរសដប់ពីរនាក់ ។ ប្រាំមួយនាក់ជាមនុស្សជំនាន់មុន ប្រាំមួយនាក់ទៀតជាមនុស្សជំនាន់ក្រោយ នៅក្នុងអន្លង់ក្នុងបាតឋាន នរក នៅខាងក្នុងក្តារមឈូសចាក់សោ មានដុំថ្មនៅពីលើមឈូសនោះ ។ ពេលណាអស់ឡោះហ្ន៎ មាន ព្រះបំណងបង្កើនកំដៅនរក ពេលនោះព្រះអង្គ យកដុំថ្មនោះចេញពីអន្លង់នោះ ។ នរកនឹងឆេះសន្លោ សន្លៅ ភ្លឺរន្ទាលពីអន្លង់នោះ ហើយជះកម្ដៅវា ។"

قَالَ عَلِيُّ عَلَيْهِ السَّلَامُ: فَسَأَلْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ عَنْهُمْ - وَ أَنْتُمْ شُهُودٌ بِهِ - عَنِ الْأَوْلِيَيْنِ، فَقَالَ: أَمَّا الْأَوْلُونَ فَابْنُ آدَمَ الَّذِي قَتَلَ أَحَاهُ، وَ فِرْعَوْنُ الْفِرَاعِنَةَ وَ الَّذِي حَاخَ إِبْرَاهِيمَ فِي رَبِّهِ، وَ رَجُلَانِ مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ بَدَّلَا كِتَابَهُمْ وَ غَيَّرَا سُنَّتَهُمْ، أَمَّا أَحَدُهَا فَهُوَ دَأْبُ الْيَهُودِ وَ الْآخَرُ نَصْرُ النَّصَارَى، [وَ إِبْلِيسُ سَادِسُهُمْ].

អាឡិ មានវចនៈថា៖ "ខ្ញុំ បានសួរព្រះសាស្តា អស់ឡោះហ្ន៎ អំពីពួកគេនោះ - លោកទាំងបួន នាក់ជាសាក្សីរឿងនេះ ។ ជនជំនាន់មុន ព្រះអង្គ មានព្រះវចនៈថា៖ "ឯជនជំនាន់មុននោះគឺកូនប្រុស អាដ្វាដ្វ៉ូ ដែលបានសម្លាប់បងប្អូនឯង ហ្វៀរអេស្តី ក្នុងចំណោមហ្វៀរអេស្តីទាំងឡាយបុគ្គលដែលបាន ឈ្មោះជាមួយអ៊ីបរហ៊ីម អំពីព្រះម្ចាស់ ព្រះអង្គ បុរសកូនចៅអ៊ីសរអ៊ីលពីរនាក់ដែលបំប្លែង បណ្តាព្រះគម្ពីរពួកគេហើយផ្លាស់ប្តូរមាតិកាគម្ពីរទាំងនោះ ព្រោះម្នាក់ (សាមីរី) ក្នុងចំណោមទាំងពីរនាក់ នេះបានធ្វើឲ្យពួកយ៉ាហ្វ្វីទៅជាយ៉ាហ្វ្វី ឯម្នាក់ទៀត (ប៉ូល Paul) ធ្វើឲ្យពួកគ្រិស្តទៅជាគ្រិស្ត ។ អ៊ីប៊ីស ជាបុគ្គលទីប្រាំមួយក្នុងចំណោមពួកគេ ។"

وَ فِي الْأَخْرَيْنِ الدَّجَالُ وَ هُوَ لِأَخْمَسَةَ أَصْحَابِ الصَّحِيفَةِ وَ الْكِتَابِ وَ جُنَّتُهُمْ وَ طَاعُوهُمْ الَّذِي تَعَاهَدُوا عَلَيْهِ وَ تَعَاقدُوا عَلَى عَدَاوَتِكَ يَا أَخِي، وَ تظاهرون [تظاهروا] عَلَيْكَ بَعْدِي، هَذَا وَ هَذَا حَتَّى سَمَّاهُمْ وَ عَدَّهُمْ لَنَا. قَالَ سَلْمَانُ: فَعُلْنَا: صَدَقْتَ، نَشْهَدُ أَنَّ سَمِعْنَا ذَلِكَ مِنْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ.

ជនជំនាន់ក្រោយ រាប់បញ្ចូលបុគ្គលទាំងប្រាំនាក់នេះ គឺបក្សពួកក្នុងការព្រមព្រៀងគ្នានិងក្នុងការកត់ ត្រា ហើយជាអ្នកបង្ខំពួកគេនិងជាអ្នកសង្កត់សង្កិនពួកគេ ដែលចងក្រងពាក្យសម្បថរបស់ពួកគេ ហើយ កាន់ជាប់នូវការតាំងចិត្តជាសត្រូវរបស់អ្នក ឱប្លូន ពួកគេនឹងធ្វើឲ្យអ្នកនេះមួយនិងអ្នក នេះមួយលេចខ្លួនឡើងមករកអ្នក ពេលអត់ពីខ្ញុំ ទៅ ។" ព្រះអង្គ បានហៅឈ្មោះពួកគេ ហើយរាយរាប់ពួកគេឲ្យយើងដឹង ។" សាល់ម៉ាន បានថាយើងបានទូលថា៖ "ព្រះអង្គ និយាយពិត អស់ទូលបង្គំអះអាងបញ្ជាក់ថាអស់ទូលបង្គំបានឮរឿងនេះពីរស្វលុលឡោះហ្ន៎ ។"

(ع كتاب سليم بن قيس الهلالي)

فَلَا أُقْسِمُ بِالْحُنَّسِ ﴿١٥﴾

១៥. ទេ អញសូមស្បថចំពោះអ្នកលាក់បាំងខ្លួន

الْجَوَارِ الْكُنَّسِ ﴿١٦﴾

១៦. អ្នកដែលចរយាត្រា កំបាំងបាត់

وَاللَّيْلِ إِذَا عَسْعَسَ ﴿١٧﴾

១៧. [អញសូមស្បថចំពោះ]រាត្រីកាល ពេលវាងងឹត

وَالصُّبْحِ إِذَا تَنَفَّسَ ﴿١٨﴾

១៨. [អញសូមស្បថចំពោះ]សេតារុណ ពេលវាភ្លឺ

إِنَّهُ لَقَوْلِ رَسُولٍ كَرِيمٍ ﴿١٩﴾

១៩. ការពិតនេះគឺសម្តីរបស់អ្នកនាំសារថ្លៃថ្នូរ [ដែលអស់ឡោះហ្ន៎ឲ្យនាំមកឲ្យ]

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ១៥-១៩

مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ عِدَّةٍ مِنْ أَصْحَابِنَا، عَنْ سَعْدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ الْحَسَنِ، عَنْ عُمَرَ ابْنِ يَزِيدَ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ الرَّبِيعِ الْأُمْدَانِيِّ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ إِسْحَاقَ، عَنْ أَبِي سَيْدٍ بْنِ تَعْلَبَةَ، عَنْ أُمِّ هَانِيٍّ، قَالَتْ: لَقِيتُ أَبَا جَعْفَرٍ مُحَمَّدَ بْنَ عَلِيٍّ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ)، فَسَأَلْتُهُ عَنْ هَذِهِ الْآيَةِ "فَلَا أُقْسِمُ بِالْحُنَّسِ * الْجَوَارِ الْكُنَّسِ"، قَالَ: «الْحُنَّسُ: إِمَامٌ يَحْنُسُ فِي زَمَانِهِ عِنْدَ انْقِطَاعِ مَنْ عِلْمِهِ عِنْدَ النَّاسِ سَنَةً سِتِّينَ وَ مِائَتَيْنِ، ثُمَّ يَبْدُو كَالشَّهَابِ الثَّاقِبِ فِي ظُلْمَةِ اللَّيْلِ، فَإِنْ أَدْرَكَتْ ذَلِكَ قَرَّتْ عَيْنُكَ». (الكافي : الجزء ١ الصفحة ٢٧٦ الحديث ٢٣ ، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٥٩٥ : الحديث: ٩٩ / ١١٤٢٣)**

អ្វីម ហ្នានី បានមានវចនៈថាខ្ញុំបានជួប អាចិ យ៉ាក្តុំហ្នារ មូហ្នាម៉ាដូ ^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន អុលី ^{صلوات الله عليه والسلام} បានសូរព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីអាយ៉ាស្តនេះ: [៨១:១៥] ទេ អញសូមស្បថចំពោះអ្នកលាក់បាំងខ្លួន [៨១:១៦] អ្នកដែលចរយាត្រា កំបាំងបាត់ ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "អ្នកលាក់បាំងខ្លួន គឺអ៊ីម៉ា ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលនឹងបំបាំងខ្លួនក្នុងសម័យកាលព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ក្នុងឆ្នាំ ២៦០ មនុស្សនឹងមិនដឹងថាព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} នៅទីណាទេ ។ តែបន្ទាប់មកព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} នឹងលេចខ្លួនឡើងវិញដូចអាកាសបាតុភូតភ្លឺកណ្តាលយប់ងងឹត ។ បើព្រះនាងបានជួបព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះនាងនឹងសប្បាយចិត្ត ។" (الكافي 1: 23/ 276)

في كتاب كمال الدين و تمام النعمة بإسناده إلى إبراهيم بن عطيّة بن عطيّة عن أم هانئ التّفنّية قال: عدّوت على سيدي محمد بن عليّ الباقر عليهما السلام فقلت: يا سيدي آية من كتاب الله عزّ و جلّ: «فَلَا أُقْسِمُ بِالْحُنَّسِ * الْجَوَارِ الْكُنَّسِ» قال: نعم الْمَسْأَلَةُ سَأَلْتَنِي يَا أُمَّ هَانِيٍّ هَذَا مُؤَلَّوْدٌ فِي آخِرِ الزَّمَانِ هُوَ الْمَهْدِيُّ مِنْ هَذِهِ الْعُتْرَةِ، يَكُونُ لَهُ حَيْرَةٌ وَ غَيْبَةٌ يَضِلُّ فِيهَا قَوْمٌ وَ يَهْتَدِي فِيهَا قَوْمٌ، فَيَا طُوبَى لَكَ إِنْ أَدْرَكْتَبِيهِ وَ يَا طُوبَى لِمَنْ أَدْرَكَهُ. (تفسير نور الثقلين : الجزء ٥ الصفحة ٥١٧)

[...] អ៊ុម ហានី អាស់-ស្វាភ្នំហ្នឹងយ៉ាសុំបានថាខ្ញុំបានមកជួបព្រះអគ្គមហាប្រមុខរបស់ខ្ញុំ មូហ្ម៉ាម៉ាដ្ន ប៊ិន អាលី صلوات الله عليه والسلام អាស់-បាភៀរ صلوات الله عليه والسلام ។ ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ព្រះរាជអគ្គមហាប្រមុខខ្ញុំម្ចាស់អើយ សូមព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام អធិប្បាយឲ្យខ្ញុំម្ចាស់ជ្រាបនូវ] អាយ៉ាសុំព្រះគម្ពីរអល់ឡោះហ្នឹង وَحَلَّ [៨១:១៥] ទេ អញសូមស្បថចំពោះ អ្នកលាក់បាំងខ្លួន [៨១:១៦] ដែលចរយាត្រា កំបាំងបាត់ ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "បាន អ៊ុម ហានី អើយ សំណួរដែលអ្នកបានសួរខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام នេះស្តីអំពីការមកដល់នាអវសានកាល ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام គឺ អាស់-ម៉ាស៊ូដ្ន عجل الله فرجك ដែលចេញមកពីរាជវង្សនេះ នឹងមានការច្របូកច្របល់ពាក់ព័ន្ធនឹងព្រះអង្គ عجل الله فرجك ក្នុងពេល ដែលព្រះអង្គ عجل الله فرجك បាត់ព្រះកាយ ។ មនុស្សខ្លះនឹងនៅលើផ្លូវខុសពាក់ព័ន្ធនឹងរឿងនេះ មនុស្សខ្លះនឹងបាន ទទួលការដឹកនាំត្រឹមត្រូវពាក់ព័ន្ធនឹងរឿងនេះ ។ ដូច្នេះសិរីសួស្តីកើតមានលើអ្នកបើអ្នកបានជួបព្រះអង្គ عجل الله فرجك សិរីសួស្តីកើតមានលើអ្នកណាដែលនឹងបានជួបព្រះអង្គ عجل الله فرجك ។" [ត្រូវ ៨១ ប្រាស្រ្ត ១៨]

مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْعَلَاءِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْحَسَنِ بْنِ سَمَوَانَ، عَنْ عُثْمَانَ بْنِ أَبِي شَيْبَةَ، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الْأَرْجَافِيِّ، عَنْ سَعْدِ بْنِ طَرِيفٍ، عَنِ الْأَصْبَغِ بْنِ نُبَاتَةَ، عَنْ عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: سَأَلَهُ ابْنُ الْكَوَّاءِ، عَنْ قَوْلِهِ عَزَّ وَجَلَّ: "فَلَا أُفْسِمُ بِالْحُنَّسِ * الْجَوَارِ الْكُنَّسِ"، قَالَ: «إِنَّ اللَّهَ لَا يُفْسِمُ بِشَيْءٍ مِنْ خَلْقِهِ، فَأَمَّا قَوْلُهُ: "بِالْحُنَّسِ" فَإِنَّهُ ذَكَرَ قَوْمًا حَنَسُوا عِلْمَ الْأَوْصِيَاءِ وَ دَعَاؤَ النَّاسِ إِلَى غَيْرِ مَوَدَّتِهِمْ، وَ مَعْنَى حَنَسُوا: سَتَرُوا».

[...] អ៊ុបនូ អាស់-កាវ៉ាអ៊ុ បានសួរព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្នឹង وَحَلَّ [៨១:១៥] ទេ អញសូមស្បថ ចំពោះអ្នកលាក់បាំងខ្លួន [៨១:១៦] ដែលចរយាត្រា កំបាំងបាត់ ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្នឹង وَحَلَّ មិនស្បថចំពោះសត្វលោកណាមួយរបស់ព្រះអង្គ وَحَلَّ ទេ ។ ដូច្នេះ ពាក់ព័ន្ធនឹងព្រះបន្ទូល ព្រះអង្គ وَحَلَّ "អាស់-យុនណាស់" នេះគឺការថ្លែងរបស់បណ្តាអ្នកដែលលាក់បាំងព្រះអភិញ្ញារបស់បណ្តា ព្រះឧត្តរាធិការ عليه السلام ហើយហៅប្រជារាស្ត្រឲ្យមករាប់រក (ម្យ៉ាងដូច្នោះ) អ្នកផ្សេង ។ ន័យរបស់ "ខាណាស៊ូ" គឺ បិទបាំង ។"

فَقَالَ لَهُ: «الْجَوَارِ الْكُنَّسِ»؟ قَالَ: «يَعْنِي الْمَلَائِكَةَ، جَرَّتْ بِالْعِلْمِ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) فَكَنَسَهُ عَنِ الْأَوْصِيَاءِ مِنْ أَهْلِ بَيْتِهِ لَا يَعْلَمُ بِهِ أَحَدٌ غَيْرُهُمْ، وَ مَعْنَى كَنَسَهُ: رَفَعَهُ وَ تَوَارَى بِهِ» . قَالَ: فَقَوْلُهُ "وَ اللَّيْلِ إِذَا عَسَسَ" [قَالَ: «يَعْنِي ظُلْمَةَ اللَّيْلِ،] وَ هَذَا ضَرْبَةٌ مِنَ اللَّهِ مَثَلًا لِمَنْ ادَّعَى الْوِلَايَةَ لِنَفْسِهِ وَ عَدَلَ عَنْ وِلَاةِ الْأَمْرِ». فَقَالَ: "وَ الصُّبْحِ إِذَا تَنَفَّسَ" قَالَ: «يَعْنِي بِذَلِكَ الْأَوْصِيَاءِ، يَقُولُ: إِنَّ عِلْمَهُمْ أَنُورٌ وَ أَيْبُ مِنَ الصُّبْحِ إِذَا تَنَفَّسَ». (تأويل الآيات : الجزء ٢ الصفحة ٧٦٩ الحديث ١٥ ، البرهان في تفسير القرآن : الجزء ٥ صفحات: ٥٩٥ الحديث: ٩٩ / ١١٤٢٦)**

ដូច្នេះលោក (អ៊ុបនូ អាស់-កាវ៉ាអ៊ុ) បានសួរព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "[មានន័យថាអ្វី] [៨១:១៦] អ្នកដែលចរ យាត្រា កំបាំងបាត់ (អាស់-គុនណាស់) ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "មានន័យថាបណ្តាទេវតាដែល ចរត្រាច់មករកវិស្វលុលឡោះហ្នឹង عليه السلام ជាមួយព្រះអភិញ្ញា ។ ពួកគេលើកឡើងនូវរឿងទាក់ទងនឹងបណ្តា ព្រះឧត្តរាធិការ عليه السلام ដែលជាព្រះរាជកុលដ្ឋាន عليه السلام របស់ព្រះអង្គ عليه السلام មិនមានអ្នកណាដឹងរឿងនេះទេក្រៅ ពីអស់ព្រះអង្គទាំងនោះ عليه السلام ។ ន័យរបស់ "កាណាសាហ្វី" គឺលើករឿងនេះឡើងហើយចូលទៅលាក់ខ្លួន ជាមួយរឿងនេះ ។" លោក (អ៊ុបនូ អាស់-កាវ៉ាអ៊ុ) បានថា៖ "[មានន័យអ្វី] ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ وَحَلَّ [៨១:១៧] រាត្រីកាល ពេលវាងងឹត ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ភាពងងឹតរបស់យប់ នេះគឺគំរូដែល

អល់ឡោះហ្ន៎បោះមកសម្រាប់ប្រៀបធៀបបុគ្គលដែលចាកចេញពី អាល់-វីឡាយ៉ាស៊ុំ ដើម្បីខ្លួនឯង ហើយបានវិនិច្ឆ័យប្រឆាំងម្ចាស់^{صلوات الله عليه والسلام}ព្រះរាជបញ្ជា (វ៉ាលី អាល់-អាំវ) ។" លោក (អ៊ីបនូ អាល់-កាវ៉ាអ៊ី) បានថា៖ "[មានន័យអ្វី] [៨១:១៨] សេតារុណ ពេលវាភ្លឺ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា៖ "មានន័យថា បណ្តាព្រះឧត្តរាធិការ^{عليه السلام} ព្រះអភិញ្ញារបស់អស់ព្រះអង្គទាំងនេះ^{عليه السلام}ចែងចាំងនិងថ្លាជាងសេតារុណ ពេលវាភ្លឺទៅទៀត ។" (تأويل الآيات 2: 15 / 769)

ذِي قُوَّةٍ عِنْدَ ذِي الْعَرْشِ مَكِينٍ ﴿٢٠﴾

២០. ប្រកបដោយកម្លាំងពលំ មានឋានន្តរប្រកបដោយកិត្តិយសនៅឯព្រះម្ចាស់ព្រះរាជបល្ល័ង្ក

مُطَاعٍ ثَمَّ أَمِينٍ ﴿٢١﴾

២១. ស្តាប់បង្គាប់ ជាទីទុកចិត្ត ។

وَمَا صَاحِبُكُمْ بِمَجْنُونٍ ﴿٢٢﴾

២២. មិត្តរបស់ពួកអ្នកមិនវិកលចរិតទេ ។

وَلَقَدْ رَءَاهُ بِالْأُفُقِ الْمُبِينِ ﴿٢٣﴾

២៣. ពិតណាស់ គេបានឃើញគេនាជើងមេឃភ្លឺ ។

وَمَا هُوَ عَلَى الْغَيْبِ بِضَنِينٍ ﴿٢٤﴾

២៤. គេមិនបិទបាំងរឿងអទិស្សមានទេ (គឺអ្វីដែលមិនអាចមើលឃើញបាន) ។

وَمَا هُوَ بِقَوْلِ شَيْطَانٍ رَّجِيمٍ ﴿٢٥﴾

២៥. នេះពុំមែនសម្តីរបស់មារស្តៃក្នុងត្រូវបណ្តាសាទេ ។

فَأَيْنَ تَذْهَبُونَ ﴿٢٦﴾

២៦. ដូច្នោះ តើពួកអ្នកទៅឯណា ?

إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ ﴿٢٧﴾

២៧. នេះពុំមែនជាអ្វីក្រៅពីជាព្រះកម្រើនរំលឹកសម្រាប់ពិភពទាំងពួងទេ

لِمَنْ شَاءَ مِنْكُمْ أَنْ يَسْتَقِيمَ ﴿٢٨﴾

២៨. សម្រាប់ជនានុជនណាក្នុងចំណោមពួកអ្នកដែលចង់យកមាតិកាត្រង់ត្រូវ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុំ ២០-២៨

ثُمَّ قَالَ عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ: حَدَّثَنَا جَعْفَرُ بْنُ أَحْمَدَ، قَالَ: حَدَّثَنَا عُبَيْدُ اللَّهِ بْنُ مُوسَى، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ بْنِ أَبِي حَمْرَةَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي بَصِيرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: «ذِي قُوَّةٍ عِنْدَ ذِي الْعَرْشِ مَكِينٍ»، قَالَ: «يَعْنِي جَبْرِئِيلَ».

[...] អាច្ចិ បាស្រៀវបានថ្លែងថា អាច្ចិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះដ៏មហា ខ្ពង់ខ្ពស់ហួសវិស័យ [៨១:២០] ប្រកបដោយកម្លាំងពលី មានឋាននូវប្រកបដោយកិត្តិយសនៅឯព្រះ ម្ចាស់ព្រះរាជបល្ល័ង ថា៖ "មានន័យថា យ៉ូបរ៉អ៊ីល ^{عليه السلام} ។"

قُلْتُ: "مَطَاعٌ تَمَّ أَمِينٍ؟" قَالَ: «يَعْنِي رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ)، هُوَ الْمَطَاعُ عِنْدَ رَبِّهِ، الْأَمِينُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ».

ខ្ញុំបានថា៖ "[មានន័យថាអ្វី] [៨១:២១] ស្តាប់បង្គាប់ ជាទីទុកចិត្ត?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "មាន ន័យថាវិស្វលុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ជាអ្នកស្តាប់បង្គាប់ព្រះម្ចាស់ ^{عز وجل} របស់ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ជាអ្នកជាទីទុក ចិត្តនាថ្ងៃជំនុំជម្រះ ។"

قُلْتُ: قَوْلُهُ تَعَالَى: «وَمَا صَاحِبُكُمْ بِمَجْنُونٍ»؟ قَالَ: «يَعْنِي رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ)، مَا هُوَ بِمَجْنُونٍ فِي نَصْبِهِ أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَلَمًا لِلنَّاسِ».

ខ្ញុំបានថា៖ "[មានន័យថាអ្វី] ព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ហួសវិស័យ [៨១:២២] មិត្តរបស់ពួក អ្នកមិនវិកលចរិតទេ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "មានន័យថា វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} មិន ឆ្គួតទេពេលដែលព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} តែងតាំងអាមីរុល-មុមីនីន ^{صلوات الله عليه والسلام} ជា "ទង់" (គឺមគ្គុទេសក៍ដឹកនាំ) សម្រាប់ ប្រជាពលរដ្ឋនោះ ។"

قُلْتُ: قَوْلُهُ تَعَالَى: «وَمَا هُوَ عَلَى الْعَيْبِ بِضَنِينٍ» قَالَ: «وَمَا هُوَ تَبَارَكَ وَتَعَالَى عَلَى نَبِيِّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) بِغَيْبِهِ بِضَنِينٍ عَلَيْهِ».

ខ្ញុំបានថា៖ "[មានន័យថាអ្វី] ព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ហួសវិស័យ [៨១:២៤] គេមិនបិទបាំង រឿងអទិស្សមានទេ ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ព្រះដ៏មានសិរីសួស្តី ព្រះដ៏មហាឧត្តុង្គឧត្តម មិនលាក់ បាំងព្រះសាស្តា ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ព្រះអង្គ ^{عز وجل} នូវរឿងដែលមិនអាចមើលឃើញនោះទេ ។"

قُلْتُ: قَوْلُهُ تَعَالَى: «وَمَا هُوَ يَقُولُ شَيْطَانٍ رَجِيمٍ»، قَالَ: «يَعْنِي الْكَهَنَةَ الَّذِينَ كَانُوا فِي قُرَيْشٍ، فَتَسَبَّ كَلَامُهُمْ إِلَى كَلَامِ الشَّيَاطِينِ الَّذِينَ كَانُوا مَعَهُمْ يَتَكَلَّمُونَ عَلَى أَلْسِنَتِهِمْ، فَقَالَ: «وَمَا هُوَ يَقُولُ شَيْطَانٍ رَجِيمٍ» مِثْلَ أَوْلَيْكَ».

ខ្ញុំបានថា៖ "[មានន័យថាអ្វី] ព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ហួសវិស័យ [៨១:២៥] នេះពុំមែន សម្តីរបស់មារស្ត្រតូនត្រូវបណ្តាសាទេ ។" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "មានន័យថា ពួកគ្រូទាយដែល

នៅជាមួយពួកគូរយស្ម័គ្រ ។ ដូច្នោះព្រះអង្គ បានចាត់ទុកសម្តីពួកគេដូចសម្តីរបស់មារស្ត្រកូនដែលនៅ
ជាមួយពួកគេ និយាយដោយអណ្តាតពួកគេ ។ ដូច្នោះព្រះអង្គមានព្រះបន្ទូលថា៖ [៨១:២៥] នេះពុំ
មែនសម្តីរបស់មារស្ត្រកូនត្រូវបណ្តាសាទេ [ពុំមែន]ដូចសម្តីរបស់ពួកនោះ[ទេ] ។"

قُلْتُ: قَوْلُهُ تَعَالَى: "فَأَيُّنَ تَذَهُبُونَ * إِنَّ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ"؟ قَالَ: «أَيُّنَ تَذَهُبُونَ فِي عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، يَعْني وَلَايَتَهُ، أَيُّنَ تَفْرُغُونَ مِنْهَا؟ إِنَّ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ" لِمَنْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَهُ عَلَى وَلَايَتِهِ».

ខ្ញុំបានថា៖ "[មានន័យថាអ្វី] ព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ហួសវិស័យ [៨១:២៦] ដូច្នោះ តើពួក
អ្នកទៅឯណា ? [៨១:២៧] នេះពុំមែនជាអ្វីក្រៅពីជាព្រះកម្រើនរំលឹកសម្រាប់ពិភពទាំងពួងទេ ?" ព្រះ
អង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "តើពួកអ្នកទៅណា ពាក់ព័ន្ធនឹងរឿងអាលី صلوات الله عليه والسلام មានន័យថាវិទ្យុយ៉ាស្តរបស់
គេ صلوات الله عليه والسلام ។ តើពួកអ្នកគេចពីវិទ្យុយ៉ាស្តនោះទៅឯណាវិញ ? [៨១:២៧] នេះពុំមែនជាអ្វីក្រៅពីជាព្រះ
កម្រើនរំលឹកសម្រាប់ពិភពទាំងពួងទេ សម្រាប់អ្នកណាដែលអល់ឡោះហ្គ័រ ទទួលយកកិច្ចសន្យាទទួល
វិទ្យុយ៉ាស្តរបស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ។"

قُلْتُ: قَوْلُهُ تَعَالَى: "لِمَنْ شَاءَ مِنْكُمْ أَنْ يَسْتَقِيمَ"؟ قَالَ: «فِي طَاعَةِ عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) وَ الْاِيْمَةِ مِنْ بَعْدِهِ».

ខ្ញុំបានថា៖ "[មានន័យថាអ្វី] ព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام [៨១:២៨] សម្រាប់ជនានុជនណាក្នុងចំណោម
ពួកអ្នកដែលចង់យកមាគ៌ាត្រង់ត្រូវ ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ស្តាប់បង្គាប់អាលី صلوات الله عليه والسلام និងបណ្តា
ព្រះសន្តតិមុខ عليه السلام ក្រោយពីព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ។"

قُلْتُ: قَوْلُهُ تَعَالَى: "وَمَا تَشَاؤُنَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ"؟ قَالَ: «لَأَنَّ الْمَشِيئَةَ إِلَى اللَّهِ تَعَالَى لَا إِلَى النَّاسِ». (تفسير القمّي :
الجزء ٢ الصفحة ٤٠٨ ، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٥٩٦ الحديث: ٩٩ / ١١٤٢٩)**

ខ្ញុំបានថា៖ "[មានន័យថាអ្វី] ព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ហួសវិស័យ [៨១:២៩] ទាល់តែ
អល់ឡោះហ្គ័រ ព្រះម្ចាស់នៃពិភពទាំងពួង ទ្រង់មានព្រះបំណងប្រាថ្នា ទើបពួកអ្នកចង់ ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام
មានវចនៈថា៖ "ពីព្រោះសេចក្តីប្រាថ្នាចង់បាននោះនៅលើអល់ឡោះហ្គ័រ មិនមែននៅលើមនុស្សទេ ។"
(تفسير القمّي : 2: 408)

مُحَمَّدُ بْنُ الْعَبَّاسِ رَحِمَهُ اللَّهُ قَالَ: حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ الْعَبَّاسِ، عَنْ حُسَيْنِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ الْحُسَيْنِ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ حُثَيْبٍ، عَنْ مُقَاتِلِ،
عَمَّنْ حَدَّثَهُ، عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ، فِي قَوْلِهِ عَزَّ وَ جَلَّ " إِنَّهُ لَقَوْلُ رَسُولٍ كَرِيمٍ * ذِي قُوَّةٍ عِنْدَ ذِي الْعَرْشِ مَكِينٍ * مُطَاعٍ ثَمَّ أَمِينٍ " قَالَ: يَعْني
رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ ذِي قُوَّةٍ عِنْدَ ذِي الْعَرْشِ مَكِينٍ، مُطَاعٍ عِنْدَ رِضْوَانِ خَازِنِ الْجَنَّةِ وَ عِنْدَ مَالِكِ خَازِنِ النَّارِ، ثَمَّ أَمِينٍ فِيمَا
اسْتَوْدَعَهُ اللَّهُ إِلَى خَلْقِهِ، وَ أَحْوَهُ عَلِيٌّ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ أَمِينٌ أَيْضاً فِيمَا اسْتَوْدَعَهُ مُحَمَّدٌ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ إِلَى أُمَّتِهِ. (تأويل
الآيات : الجزء ٢ الصفحة ٧٧٠ الحديث ١٧ ، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٥٩٧ الحديث: ٩٩ / ١١٤٣٠)**

[.] ពាក់ព័ន្ធនឹងព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ័រ [៨១:១៩] ការពិតនេះគឺសម្តីរបស់អ្នកនាំសារវិទ្ធុម្នាក់ [៨១:២០]
ប្រកបដោយកម្លាំងពល មានឋានន្តរប្រកបដោយកិត្តិយសនៅឯព្រះម្ចាស់ព្រះរាជបល្ល័ង [៨១:២១]

ស្តាប់បង្គាប់ ជាទីទុកចិត្ត អ៊ុបនួ អ្នកបាស់បានថ្លែងថា៖ "មានន័យថារឿនលុលទ្បោះហ្នឹងជាមួយនឹង ឥទ្ធិពលដែលនៅពេលព្រះដេលជាព្រះម្ចាស់របស់ព្រះរាជបល្ល័ង្ក ដែលរឹដ្ឋវាន អ្នកយាមឋានសួគ៌និង ម៉ាលិក អ្នកយាមភ្លើងនរក ស្តាប់បង្គាប់ ។ ហើយព្រះអង្គជាអ្នកជាទីទុកចិត្តពាក់ព័ន្ធនឹងអ្វីដែល អល់ឡោះហ្នឹងបានផ្ទុកមកលើព្រះអង្គសម្រាប់សព្វសត្វលោករបស់ព្រះអង្គ ។ ឯប្អូនប្រុស សលាត ព្រះអង្គ អាណាស់ អាមីរុល-មុមីនីនីន ជាអ្នកជាទីទុកចិត្តដែរពាក់ព័ន្ធនឹងអ្វីដែលមូហាំម៉ាដ បានប្រគល់មកឲ្យព្រះអង្គ សម្រាប់សហគមន៍ព្រះអង្គ" (17 /770 : 2 (Tawil al-ayāt))

عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: حَكَى أَبِي عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنْ هِشَامِ بْنِ سَالِمٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي حَدِيثِ الْإِسْرَاءِ بِالنَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) - إِلَى أَنْ قَالَ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) -: «حَتَّى دَخَلْتُ سَمَاءَ الدُّنْيَا، فَمَا لَقَيْتِي مَلَكَ إِلَّا [كَانَ] ضَاحِكًا مُسْتَبْشِرًا، حَتَّى لَقَيْتِي مَلَكَ مِنَ الْمَلَائِكَةِ لَمْ أَرَ خَلْقًا أَعْظَمَ مِنْهُ، كَرِيهُهُ الْمُنْظَرِ، ظَاهِرُ الْعُضْبِ، فَقَالَ [لِي] مِثْلَ مَا قَالُوا مِنَ الدُّعَاءِ إِلَّا أَنَّهُ لَمْ يَضْحَكْ وَ لَمْ أَرَ فِيهِ مِنَ الْإِسْتِشَارِ مَا رَأَيْتُ فِيمَنْ ضَحِكَ مِنَ الْمَلَائِكَةِ،

[...] អាហ្នូ អ្នកបាស់បានថ្លែងថា៖ "នៅក្នុងប្រាសាទនោះដែលស្តីអំពីការធ្វើដំណើរពេលយប់របស់ រឿនលុលទ្បោះហ្នឹងជាព្រះអង្គមានព្រះរចនាថា៖ "លុះបានចូលក្នុងមេឃលោកនេះ ពុំមានទេវតាណាបានជួបខ្ញុំដោយឥតព្រួយបារម្ភហើយមិនឲ្យដំណឹងល្អទេ ។ លុះខ្ញុំបានជួបទេវតាមួយអង្គក្នុង ចំណោមទេវតា ខ្ញុំមិនធ្លាប់បានឃើញសត្វលោកណាមួយសម្បើមជាងទេវតាអង្គនោះទេ ដែលមាន អាការមិនគួរឲ្យចូលចិត្ត គេបង្ហាញឲ្យឃើញនូវអាការក្រៅក្រោធ ។ គេបាននិយាយមករកខ្ញុំដូច ទេវតាទៀតនិយាយដែរ តែគេមិនដែលព្រួយបារម្ភសោះ ហើយខ្ញុំមិនបានប្រទះឃើញអ្វីដែលជា ដំណឹងល្អចេញមកពីគេនោះទេ ដែលខ្ញុំបានប្រទះពីអស់ទេវតាព្រួយបារម្ភនោះ ។

فَقُلْتُ: مَنْ هَذَا يَا جَبْرَيْئِيلُ، فَإِنِّي قَدْ فَرَعْتُ مِنْهُ؟ فَقَالَ: يَجُوزُ أَنْ تَفْرَعَ مِنْهُ، وَ كُنَّا نَفْرَعُ مِنْهُ، إِنَّ هَذَا مَالِكُ خَازِنِ النَّارِ، لَمْ يَضْحَكْ [قَطُّ]، وَ لَمْ يَزَلْ مُنْذُ وُلَاةِ اللَّهِ جَهَنَّمَ يَزْدَادُ كُلَّ يَوْمٍ غَضْبًا وَ غَيْظًا عَلَى أَعْدَاءِ اللَّهِ وَ أَهْلِ مَعْصِيَتِهِ، فَيَنْتَقِمُ اللَّهُ بِهِ مِنْهُمْ، وَ لَوْ ضَحِكَ إِلَى أَحَدٍ كَانَ قِبَلِكَ أَوْ كَانَ ضَاحِكًا لِأَحَدٍ بَعْدَكَ لَضَحِكَ إِلَيْكَ، وَ لَكِنَّهُ لَا يَضْحَكُ، فَسَلَّمْتُ عَلَيْهِ، فَردَّدَ عَلَيَّ السَّلَامَ وَ بَشَّرَنِي بِالْجَنَّةِ، فَقُلْتُ لِجَبْرَيْئِيلَ وَ جَبْرَيْئِيلُ بِالْمَكَانِ الَّذِي وَصَفَهُ اللَّهُ "مُطَاعٌ تَمَّ أَمِينٍ": أَلَا لَا تَأْمُرُهُ أَنْ يُرِيَنِي النَّارَ؟ فَقَالَ لَهُ جَبْرَيْئِيلُ: يَا مَالِكُ، أَرَأَيْتَ مُحَمَّدًا النَّارَ، فَكَشَفَ عَنْهَا غَطَاءَهَا، وَ فَتَحَ بَابًا مِنْهَا»، الْحَدِيثِ.

ខ្ញុំបានថា៖ "យ៉ូបរឿនលុលទ្បោះហ្នឹង! គេជាអ្នកណា ព្រោះគេធ្វើឲ្យខ្ញុំឆ្ងល់?" យ៉ូបរឿនលុលមាន រចនាថា៖ "គេអនុញ្ញាតឲ្យព្រះអង្គឆ្ងល់ដោយសារគេនោះ គេធ្វើឲ្យយើងទាំងអស់រងគ្រោះខ្លាច ។ នេះគឺ ម៉ាលិក អ្នកយាមភ្លើងនរក ។ គេមិនដែលព្រួយបារម្ភទាល់តែសោះ ។ តាំងពីអល់ឡោះហ្នឹងបានដាក់ឋាន នរកក្នុងបន្ទុកគេ គេកាន់តែក្រោធឡើងរៀងរាល់ថ្ងៃនិងជះកំហឹងទៅលើពួកសត្រូវរបស់អល់ឡោះហ្នឹង និងពួកប្រព្រឹត្តល្មើសបង្គាប់ ។ ដូច្នេះអល់ឡោះហ្នឹងនឹងសងសឹកយ៉ាងត្រឹមត្រូវលើពួកគេតាមរយៈគេ នេះ ។ ប្រសិនបើគេចង់ព្រួយបារម្ភដាក់អ្នកណាម្នាក់មុនព្រះអង្គ ឬនឹងព្រួយបារម្ភដាក់អ្នកណាក្រោយពីព្រះ អង្គ គេនឹងព្រួយបារម្ភដាក់ព្រះអង្គ ក្រៅពីនោះគេមិនព្រួយបារម្ភទាល់តែសោះ ។" ខ្ញុំបានគំនាប់គេ គេក៏បានគំនាប់ខ្ញុំហើយបានឲ្យខ្ញុំនូវដំណឹងល្អពីឋានសួគ៌ ។ ខ្ញុំបាននិយាយជាមួយ យ៉ូបរឿនលុល យ៉ូបរឿនលុលមានឋាននូវដួងដែលអល់ឡោះហ្នឹងបានពិពណ៌នាគឺ [៨១:២១] ស្តាប់ បង្គាប់ ជាទីទុកចិត្ត ។ សូមព្រះអង្គសូមឲ្យគេបង្ហាញខ្ញុំនូវឋាននរកបានទេ?" យ៉ូបរឿនលុល

បានថា៖ "ម៉ាលិក عليه السلام អើយ ! សូមអ្នក عليه السلام បង្ហាញឋាននរកឲ្យម្យ៉ាងម៉ាដូ عليه السلام ឃើញផង !" គេក៏បានបើកអ្វី ដែលគ្របនោះពីលើឋាននរក ហើយបានបើកផ្លូវចូលឋាននរកនោះ ។" (تفسير القمي 2: 5)

ابنُ بَابُوَيْهٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبِي، قَالَ: حَدَّثَنَا سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُوسَى بْنُ جَعْفَرِ الْبَغْدَادِيِّ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ جُهَيْرٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي حَمْزَةَ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «مَنْ قَالَ فِي كُلِّ يَوْمٍ مِنْ شَعْبَانَ مَرَّةً: اسْتَغْفِرُ اللَّهَ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ الْحَيُّ الْقَيُّومُ وَ أَتُوبُ إِلَيْهِ، كُتِبَ فِي الْأُفُقِ الْمُبِينِ» [قَالَ]: فُلْتُ: وَ مَا الْأُفُقُ الْمُبِينُ؟ قَالَ: «قَاعُ بَيْنَ يَدَيِ الْعَرْشِ، فِيهِ أَنْهَارٌ تَطْرُدُ فِيهِ مِنَ الْقِدْحَانِ عَدَدُ النَّجُومِ». (الخصال: الجزء ١ الصفحة ٥٨٢ الحديث ٥، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٥٩٨ الحديث: ٩٩/ ١١٤٣٥)**

[...] ម្យ៉ាងម៉ាដូ ប៊ិន អាឡិ ហ្គាស្វាសូ បានថ្លែងថា អាឡិ អាប៊ុនខុលឡោះហ្គា صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "អ្នកណា សូត្រ មួយដងរៀងរាល់ថ្ងៃក្នុងខែស្វាត្រាបាន ថា៖ "ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំសូមខមាទោសចំពោះអល់ឡោះហ្គា ។ ពុំមានព្រះផ្សេងពីព្រះអង្គ وجل ឡើយ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ ព្រះដែលគង់នៅ ព្រះអមតៈ ។ ទូល ព្រះបង្គំជាខ្ញុំសូមស្មារលាក់ហុសចំពោះព្រះអង្គ وجل" គេនឹងកត់ត្រាវាទុកក្នុង [៨១:២៣] ជើងមេឃភ្លឺ ។" ខ្ញុំបានថា៖ "អ្វីទៅជើងមេឃភ្លឺ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "នៅខាងក្រោម ចំពីមុខព្រះរាជបល្ល័ង្ក ។ នៅទីនោះមានបណ្តាស្ទឹងហូរចេញមក មានកែវ[សម្រាប់ផឹក]និងផ្កាយយ៉ាងច្រើន ។" (الخصال: 5/582)

وَمَا تَشَاءُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿٢١﴾

២៩. ទាល់តែអល់ឡោះហ្គា ព្រះម្ចាស់នៃពិភពទាំងពួង ទ្រង់មានព្រះបំណងប្រាថ្នា ទើបពួកអ្នកចង់ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាសូ ២៩

عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ أَحْمَدَ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ السِّيَّارِيِّ، عَنْ فُلَّانٍ، عَنْ أَبِي الْحَسَنِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ جَعَلَ قُلُوبَ الْأَيِّمَةِ مَوْرِدًا لِإِرَادَتِهِ، فَإِذَا شَاءَ اللَّهُ شَيْئًا شَاءَهُ، وَ هُوَ قَوْلُهُ: ” وَ مَا تَشَاءُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ“». (تفسير القمي: الجزء ٢ الصفحة ٤٠٩، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٥٩٧ الحديث: ٩٩/ ١١٤٣٢)**

[...] អាឡិ អាល់-ហ្គាសាស់ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ﷺ បានទុកបេះដូង (ចិត្ត) របស់ព្រះសន្តតិមុខ ជាប្រភពធនធាននៃព្រះបំណងរបស់ព្រះអង្គ وجل ។ បើﷺ ចង់អ្វី ព្រះសន្តតិមុខ عليه السلام ចង់ អ្វីនោះដែរ នេះគឺព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ وجل [៨១:២៩] ទាល់តែអល់ឡោះហ្គា ព្រះម្ចាស់នៃពិភពទាំងពួង ទ្រង់ មានព្រះបំណងប្រាថ្នា ទើបពួកអ្នក (គឺព្រះសន្តតិមុខ عليه السلام) ចង់ ។" (409: 2)

* ابنُ بَابُوَيْهٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ بْنِ شاذَوَيْهِ الْمُؤَدَّبُ وَ جَعْفَرُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ مَسْرُورٍ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا)، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ جَعْفَرِ الْحِمَيْرِيِّ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ الرَّيَّانِ بْنِ الصَّلْتِ، قَالَ: حَضَرَ الرِّضَا (عَلَيْهِ السَّلَامُ) مَجْلِسَ الْمَأْمُونِ بِمَرَّو وَ قَدْ اجْتَمَعَ فِي مَجْلِسِهِ جَمَاعَةٌ مِنْ عُلَمَاءِ الْعِرَاقِ وَ خُرَاسَانَ، وَ ذَكَرَ الْحَدِيثَ إِلَى أَنْ قَالَ فِيهِ الرِّضَا (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «نَحْنُ أَهْلُ الدِّكْرِ الَّذِينَ قَالَ اللَّهُ فِي كِتَابِهِ: ” فَسْتَلُوا أَهْلَ الدِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ“ فَنَحْنُ أَهْلُ الدِّكْرِ، فَاسْأَلُونَا إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ».

* អ៊ីបន្ត បាបាវីហ្គុបានថ្លែងថា [...] អាស់-វ៉យ៉ាន ប៊ិន អាស់-ស្វល់ត៍បានតំណាលថា អាស់-វីជ័រ^{صلوات الله عليه والسلام} បាននៅក្នុងអង្គប្រជុំរបស់អាស់-ម៉ាក្កូមននៅឯម៉ារូ ។ នៅក្នុងអង្គប្រជុំនោះមានអ្នកប្រាជ្ញអ៊ីរ៉ាក់និងអ្នកប្រាជ្ញតំបន់យូរ៉ាសាន ។ លោកបាននិយាយដល់ហ្វាឌីស្វ័យដែលចែងអំពីអាស់-វីជ័រ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "យើង^{عليهم}ជាព្រះរាជកុលដ្ឋានរបស់ព្រះកម្រើនរំពូក (أهل الذِّكْرِ) ដែលអស់ឡោះហ្វីរ៉ា^{عز وجل} ចែងនៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ^{عز وجل} ថា៖ [១៦:៤៣] ដូច្នេះចូរពួកអ្នកសាកសួរកុលដ្ឋានព្រះកម្រើនរំពូកទៅបើពួកអ្នកមិនដឹងទេនោះ ។ ដូច្នេះយើង^{عليهم}គឺព្រះរាជកុលដ្ឋានរបស់ព្រះកម្រើនរំពូក អស់លោកត្រូវសាកសួរយើង^{عليهم} បើអស់លោកមិនដឹងទេនោះ ។"

فَقَالَتِ الْعُلَمَاءُ: إِنَّمَا عَنَى اللَّهُ بِذَلِكَ الْيَهُودَ وَ النَّصَارَى. فَقَالَ أَبُو الْحَسَنِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «سُبْحَانَ اللَّهِ، وَ هَلْ يَجُوزُ ذَلِكَ؟ إِنْ دُنَّ يَدْعُونَآ إِلَى دِينِهِمْ، وَ يَقُولُونَ: هُوَ أَفْضَلُ مِنْ دِينِ الْإِسْلَامِ».

ពួកអ្នកប្រាជ្ញបានថា៖ "តែអស់ឡោះហ្វីរ៉ា^{عز وجل} មានព្រះបន្ទូលថានេះគឺពួកយ៉ាហ្វីរ៉ា^{عز وجل} និងពួកគ្រិស្តនោះទេ ។" អាហ្វី អាស់-ហ្វាសាន់^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "សូមថ្វាយសេចក្តីរុងរឿងចំពោះអស់ឡោះហ្វីរ៉ា^{عز وجل} ! តើអាចដូច្នេះកើតទេ ? ដូច្នេះគេហៅយើងទៅចូលសាសនាពួកគេ ហើយពួកគេនឹងថាសាសនាពួកគេល្អប្រសើរជាងសាសនាអ៊ីស្លាម ។"

فَقَالَ الْمَأْمُونُ: فَهَلْ عِنْدَكَ فِي ذَلِكَ شَرْحٌ بِخِلَافِ مَا قَالُوا، يَا أَبَا الْحَسَنِ؟ فَقَالَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «نَعَمْ، الذِّكْرُ: رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ نَحْنُ أَهْلُهُ، وَ ذَلِكَ بَيِّنٌ فِي كِتَابِ اللَّهِ تَعَالَى حَيْثُ يَقُولُ فِي سُورَةِ الطَّلَاقِ: "فَاتَّقُوا اللَّهَ يَا أُولِي الْأَلْبَابِ الَّذِينَ آمَنُوا قَدْ أَنْزَلَ اللَّهُ إِلَيْكُمْ ذِكْرًا * رَسُولًا يَتْلُوا عَلَيْكُمْ آيَاتِ اللَّهِ مُبَيِّنَاتٍ" فَالذِّكْرُ: رَسُولُ اللَّهِ، وَ نَحْنُ أَهْلُهُ» (عيون أخبار الرضا (عليه السلام) 1/228 : 1, البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : 426)**

អាស់-ម៉ាក្កូមបានថា៖ "អាហ្វី អាស់-ហ្វាសាន់^{صلوات الله عليه والسلام} អើយ តើព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} អាចអធិប្បាយបានទេថាសម្តីពួកគេនោះខុសគ្នាត្រង់ណាខ្លះ ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "បាន ។ ព្រះកម្រើនរំពូកគឺវិស្វលុលឡោះហ្វីរ៉ា^{صلوات الله عليه وآله} យើង^{عليهم}គឺព្រះរាជកុលដ្ឋានរបស់ព្រះកម្រើនរំពូកនេះ ។ សេចក្តីអធិប្បាយរបស់រឿងនោះមាននៅក្នុងព្រះគម្ពីរអស់ឡោះហ្វីរ៉ា^{عز وجل} ត្រង់កន្លែងព្រះអង្គ^{عز وجل} មានព្រះបន្ទូលក្នុងសូរ្យវិញ្ញាណកថា អាស់-គ្លីលាក្កូមថា៖ [៦៥:១០] ដូច្នេះ ចូរពួកអ្នកខ្លាចអស់ឡោះហ្វីរ៉ា^{عز وجل} [ដោយជឿស៊ីបចិត្ត] ឱបណ្តាអ្នកមានវិចារណញ្ញាណដែលមានសទ្ធាអើយ ។ អស់ឡោះហ្វីរ៉ា^{عز وجل} បានប្រទានចុះមកឲ្យពួកអ្នកនូវព្រះកម្រើនរំពូក [៦៥:១១] ព្រះសាស្ត្រាមួយរូបដែលសូត្របណ្តាឱក្ការដ៏ជាក់ច្បាស់របស់អស់ឡោះហ្វីរ៉ា^{عز وجل} ឲ្យពួកអ្នកជ្រាប ។ ដូច្នេះព្រះកម្រើនរំពូកគឺវិស្វលុលឡោះហ្វីរ៉ា^{صلوات الله عليه وآله} ហើយយើង^{عليهم}គឺព្រះរាជកុលដ្ឋានរបស់ព្រះកម្រើនរំពូកនេះ ។" (1/228 : 1) (عيون أخبار الرضا (عليه السلام) 16:43-44)

حَدَّثَنَا إِبْرَاهِيمُ بْنُ هَاشِمٍ عَنْ أَعْمَشَ بْنِ عِيسَى عَنْ حَمَّادِ الطَّيْبَانِيِّ [الطَّنَافِيسِيُّ عَنِ الْكَلْبِيِّ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ قَالَ لِي كَمْ لِمُحَمَّدٍ اسْمٌ فِي الْقُرْآنِ قَالَ قُلْتُ اسْمَانِ أَوْ ثَلَاثٍ فَقَالَ يَا كَلْبِيُّ لَهُ عَشْرَةٌ أَسْمَاءَ

អ៊ុបរ៉ូហ្គីម ប៊ិន ហ្គាស្ត្រីម បាននិយាយប្រាប់យើងតមកពី អាត់ម៉ាស្ត ប៊ិន អ៊ីសា តមកពី អាត់ម៉ាដូ អាល-
 ត្ន័យ៉ាហ្វី តមកពី អាល-កាល់ប៊ី ដែលបានថ្លែងថា អាហ្វី អ្នកប៉ុន្មានឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈប្រាប់ខ្ញុំថា៖
 "តើមានឈ្មោះប៉ុន្មាននៅក្នុងគូរអាស សម្រាប់មូហាំម៉ាដូ ^{صلى الله عليه وآله} ?" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "មានឈ្មោះពីរបី ។"
 ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "កាល់ប៊ីអីយ ព្រះអង្គ ^{صلى الله عليه وآله} មានព្រះនាមដប់ គឺ៖

وَمَا مُحَمَّدٌ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ

[៣:១៤៤] មូហាំម៉ាដូគ្រាន់តែជាព្រះសាសនៈទូត (អាល-រ៉ស្វីល) ។ មុនគេ មានសាស្តាជាច្រើនបានចាក
 លោកនេះទៅហើយ ។

وَمُبَشِّرًا بِرَسُولٍ يَأْتِي مِنْ بَعْدِي اسْمُهُ أَحْمَدُ

[៦១:៦] ឲ្យដំណឹងល្អថានឹងមានព្រះសាសនៈទូតមួយអង្គក្រោយពីខ្ញុំដែលមាននាមថា អាស្តម៉ាដូ ។

وَلَمَّا قَامَ عَبْدُ اللَّهِ يَدْعُوهُ كَادُوا يَكُونُونَ عَلَيْهِ لِيَدًّا

[៧២:១៩] ពេលអ្នកប៉ុន្មានឡោះហ្ន៎ (បារបម្រើរបស់អល់ឡោះហ្ន៎ ពោលគឺ មូហាំម៉ាដូ) បានក្រោកឈរ
 ដើម្បីបូងស្លង់ព្រះអង្គ ពួកគេស្ទើរនឹងជៀតគ្នាពីជុំវិញគេ ។

وَ طه مَا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لِتَشْفَى

[២០:១] ត្រី ហ្គា ។ [២០:២] យើងពុំបានបើកឲ្យអ្នកដឹងគូរអាសដើម្បីធ្វើឲ្យអ្នករងទុក្ខទេ ។

وَ يَس وَالْقُرْآنِ الْحَكِيمِ إِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ

[៣៦:១] យ៉ា ស៊ីន ។ [៣៦:២] [អញសូមស្យូច]ចំពោះព្រះគម្ពីរគូរអាសប្រកបដោយញាណបារមី
 [៣៦:៣] អ្នកជាព្រះសាសនៈទូតម្នាក់ក្នុងចំណោមបណ្តាព្រះសាសនៈទូត [៣៦:៤] នៅលើមាតិកាត្រង់
 ត្រូវ ។

وَ ن وَالْقَلَمِ وَمَا يَسْطُرُونَ وَمَا أَنْتَ بِبِعَمَةٍ رَبِّكَ بِمَجْنُونٍ

[៦៨:១] នូន ។ សូមស្យូចចំពោះប៉ាកកានិងអ្វីដែលពួកគេកត់ត្រា [៦៨:២] ក្នុងនាមនៃព្រះឧបការគុណ
 របស់ព្រះម្ចាស់អ្នក អ្នកពុំមែនមនុស្សរិកលចរិតទេ ។

وَ يَا أَيُّهَا الْمَرْزَلُ

[៧៣:១] អាល-មុសស្តាមិល (អ្នកដណ្តប់សំលៀកបំពាក់) អីយ

وَ يَا أَيُّهَا الْمُدَّثِّرُ

[៧៤:១] អាត់-មុដ្ឋុដាស់ស្ងៀវ (អ្នកជណ្តប់ខ្លួន) អើយ ។

وَ قَدْ أَنْزَلَ اللَّهُ إِلَيْكُمْ ذِكْرًا رَسُولًا. فَالذِّكْرُ اسْمٌ مِنْ أَسْمَاءِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ نَحْنُ أَهْلُ الذِّكْرِ فَاسْأَلْ يَا كَلْبِي عَمَّا بَدَأَ لَكَ

[៦៥:១០] អល់ឡោះហ្ន៎បានប្រទានចុះមកឲ្យពួកអ្នកនូវព្រះកម្រើនរំពួកម្នាក់ (អាត់-ស្តីកវ) [៦៥:១១] ព្រះសាសនៈទូតមួយរូប ។ ព្រះកម្រើនរំពួក (ស្តីកវ) ជាឈ្មោះមួយ ក្នុងចំណោមឈ្មោះច្រើន របស់មូហាំម៉ាដ្ឋ ^{صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم} ។ យើង ^{عليه السلام} ជាព្រះរាជកុលដ្ឋានរបស់ព្រះកម្រើនរំពួក (អាត់-លុល-ស្តីកវ) ។ កាលបើអើយ ចូរសួរមកចុះតាមតែលោកនឹកឃើញ ។"

قَالَ فَأَنْسَيْتُ وَ اللَّهُ الْفُرْقَانُ كُلَّهُ فَمَا حَفِظْتُ مِنْهُ حَرْفًا أَسْأَلُهُ عَنْهُ. (بصائر الدرجات : الجزء ١ الصفحة ٥١٢)

លោកបានថា៖ "សូមស្បថចំពោះអល់ឡោះហ្ន៎ ^{عند} ។ ខ្ញុំភ្លេចគួរអានទាំងអស់តែម្តង ។ ខ្ញុំមិននឹកឃើញ ឃ្លាណាមួយសោះដើម្បីសួរព្រះអង្គ ^{صلوات اللہ علیہ والسلام} ។" (بصائر الدرجات :1: 512) 68:1-3; 20:1-3, 73:1-3

ពាក្យរាយ

- អល់ឡោះហ្វ៊ី ۞ ទុកបេះដូងអ៊ីម៉ា ۞ ដូចជាប្រភពធនធាននៃព្រះបំណងព្រះអង្គ [៨១:២៩] ។..... ២០
- បញ្ជីក្នុងថ្ងៃជំនុំជម្រះ [៨១:១០] ។..... ១១
- ឈ្មោះរបស់វិស្វលុលឡោះហ្វ៊ី ۞ នៅក្នុងគួរអាន ។ ២១
- មិត្តភក្តិ ۞ [៨១:១១-១៤]..... ១៣
- ពួកធ្វើកិច្ចព្រមព្រៀងលាមកនៅក្នុងភ្លើងនរក [៨១:១១-១៤] ។..... ១៣
- ព្យាបាលជម្ងឺភ្នែក ឲ្យស្រួតស្រពៃ ៨១ ។ ៣
- អាហ្វិ ស្ការ ۞ [៨១:១១-១៤]..... ១៣
- អាល់-ស្វីបៃរ ۞ [៨១:១១-១៤] ។ ១៣
- អាមីរុល-មុមីនីន ۞ ជា "ទង់" (គឺមគ្គទេសក៍ដឹកនាំ) [៨១:២០-២៨] ។..... ១៧
- អាយ៉ាស្តុបន្តី [៨១:៨] ។..... ៧